

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри _____

_____

_____

« ____ » _____ 202 ____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

«УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА»

Виконав: студент групи

ТУЖТ-9-24-М1М(1,6д)

спеціальності 073 «Менеджмент»

Ковальчук Сергій Вікторович

Керівник:

к.е.н., доц. Трухан О. Л.

Рецензент:

_____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Сутність та види прибутку підприємства	7
1.2. Система управління прибутком підприємства	15
1.3. Методичні підходи щодо оцінювання ефективності управління прибутком підприємства	23
Висновки до розділу 1	30
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ФЕШЕН ГРУП»	31
2.1. Організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства	31
2.2. Аналіз рівня прибутковості підприємства	39
2.3. Оцінка стану управління прибутком підприємства	46
Висновки до розділу 2	53
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ФЕШЕН ГРУП»	54
3.1. Формування механізму забезпечення прибутковості діяльності підприємства	54
3.2. Напрями підвищення ефективності управління прибутком підприємства	61
3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів	68
Висновки до розділу 3	75
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	79
ДОДАТКИ	88

ВСТУП

Актуальність теми. Управління прибутком підприємства займає центральне місце у фінансовому менеджменті, оскільки безпосередньо впливає на ефективність роботи компанії та її стратегічний розвиток. Прибуток виступає ключовим показником результативності діяльності, відображаючи підсумковий ефект виробничо-фінансових процесів. Для будь-якої організації він слугує не тільки джерелом власних фінансових ресурсів, а й базою для інвестицій, розширення виробництва та зміцнення конкурентних позицій. Ефективне управління прибутком включає як його формування, так і оптимальний розподіл і використання для забезпечення сталого розвитку підприємства.

У сучасних умовах ринкової економіки підприємства змушені шукати ефективні шляхи збільшення прибутковості при одночасному контролі витрат. Необхідно знаходити баланс між короткостроковими фінансовими результатами та довгостроковою стабільністю бізнесу. Ефективне управління прибутком передбачає всебічний підхід, який охоплює аналіз доходів, витрат, рентабельності та реалізацію фінансових стратегій. Особливу роль відіграє створення механізму управління прибутком, здатного швидко реагувати на зміни зовнішніх умов і внутрішніх ресурсів підприємства.

Отже, прибуток – це кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства, що визначається як різниця між отриманими доходами та здійсненими витратами. Він відображає ефективність господарювання та рівень раціональності використання ресурсів. Прибуток є основним джерелом формування власних фінансових ресурсів підприємства та забезпечення його розвитку. Його наявність створює можливості для інвестування, розширення виробництва та підвищення конкурентоспроможності. У ринкових умовах прибуток виступає головним стимулом підприємницької діяльності та показником успішності функціонування суб'єкта господарювання.

У наукових джерелах категорія «прибуток підприємства» інтерпретується по-різному, що пояснюється наявністю різних методологічних підходів до її розуміння. Частина дослідників визначає прибуток як підсумковий фінансовий результат господарської діяльності підприємства, тоді як інші трактують його як перевищення доходів над витратами. Окремі науковці підкреслюють роль прибутку як основного внутрішнього джерела інвестицій та розширеного відтворення виробництва. Разом із тим, у сучасних дослідженнях прибуток розглядається не лише як фінансовий показник, а й як важливий соціально-економічний індикатор розвитку суб'єкта господарювання. Різноманітність підходів до визначення цієї категорії підтверджує її складність, багатовимірність та вагоме значення в системі економічних відносин.

Управління прибутком включає застосування прогнозування та планування, що дозволяє своєчасно виявляти фінансові ризики. Успішність компанії значною мірою залежить від здатності керівництва знаходити нові джерела доходів та оптимізувати витрати. Прибуток виконує мотивуючу функцію, стимулюючи персонал, підвищуючи інноваційну активність і продуктивність праці. В умовах глобалізації та зростання конкуренції управління прибутком набуває стратегічного значення. Ефективність цього процесу визначається якістю управлінських рішень та рівнем фінансової грамотності підприємства.

Отже, управління прибутком виступає не просто технічним інструментом фінансового менеджменту, а ключовим компонентом загальної стратегії розвитку підприємства.

Мета і задачі дослідження. Метою магістерської роботи є систематизація та подальший розвиток теоретико-методичних підходів до вдосконалення системи управління прибутком на підприємстві ТОВ «Фешен Груп».

Для досягнення поставленої мети в роботі було визначено та вирішено такі основні завдання:

- вивчити сутність та види прибутку підприємства;
- дослідити систему управління прибутком підприємства;

- узагальнити методичні підходи оцінювання ефективності управління прибутком підприємства;
- провести організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства;
- проаналізувати рівень прибутковості підприємства;
- здійснити оцінку стану управління прибутком підприємства;
- розробити механізм забезпечення прибутковості діяльності підприємства;
- обґрунтувати напрями підвищення ефективності управління прибутком підприємства;
- провести оцінку ефективності запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження у роботі є процес формування та управління прибутком на підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні основи, методики та практичні підходи до вдосконалення системи управління прибутком підприємства.

Методи дослідження. Методи дослідження. У роботі застосовувалася сукупність загальних та спеціальних методів, зокрема: методи економічного аналізу (табличний – застосовувалися для дослідження прибутку та показників прибутковості підприємства); методи прогнозування та економічного моделювання – використовувалися для визначення прогнозних показників прибутку та оцінки майбутніх грошових потоків у рамках формування фінансових результатів інвестиційного проекту.

Інформаційною основою дослідження стали нормативно-правові акти України, наукові підручники та посібники, монографії, матеріали періодичних видань, результати вітчизняних і закордонних досліджень з питань управління прибутком підприємств, а також фінансова звітність ТОВ «Фешен Груп» за 2023-2025 роки.

Наукова новизна дипломного дослідження полягає у подальшому розвитку теоретико-методичних основ удосконалення системи управління прибутком підприємства. Зокрема:

- вдосконалено підхід до визначення системи управління прибутком, який охоплює комплекс цілеспрямованих організаційних, аналітичних та фінансово-

економічних заходів для формування, розподілу та ефективного використання прибутку;

– удосконалено методику оцінки ефективності управління прибутком, що дозволяє виявляти резерви зростання прибутку, оцінювати доцільність управлінських рішень та забезпечувати фінансову стабільність підприємства.

Практична значущість результатів дослідження полягає в обґрунтуванні резервів удосконалення системи управління прибутком підприємства ТОВ «Фешен Груп» та визначенні економічного ефекту від впровадження запропонованих заходів.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було апробовано під час участі в наступних наукових конференціях:

1. Трухан О.Л., Ковальчук С.В. Сутність та види прибутку підприємства. Тези XII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Реалії становлення України як держави: минуле, теперішнє, майбутнє». Житомир. ЖІ ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2025.

2. Трухан О.Л., Ковальчук С.В. Система управління прибутком підприємства. Тези XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукові ініціативи сьогодення України: правові, економічні, соціальні та поведінкові аспекти». Житомир. ЖІ ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2026.

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота складається із вступу, 3 розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 88 сторінках друкованого тексту. Робота містить 11 рисунків, 28 таблиць, 3 додатків, список використаних джерел із 91 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та види прибутку підприємства

Сутність прибутку підприємства є однією з ключових категорій фінансово-економічної науки та практики господарювання. Прибуток виступає основним узагальнюючим показником ефективності діяльності суб'єкта господарювання та відображає кінцевий фінансовий результат його функціонування. В умовах ринкової економіки прибуток є головною метою підприємницької діяльності та важливим джерелом самофінансування розвитку підприємства. Економічна природа прибутку проявляється у різниці між доходами від реалізації продукції (робіт, послуг) та витратами на їх виробництво і збут [6].

Прибуток виконує низку важливих функцій, зокрема оціночну, стимулюючу та розподільчу, що визначає його багатогранну роль у системі фінансових відносин. Він є основним джерелом формування власного капіталу, забезпечує фінансову стійкість і платоспроможність підприємства. Рівень прибутковості впливає на інвестиційну привабливість підприємства та його конкурентні позиції на ринку. Водночас величина прибутку залежить від ефективності управління витратами, обсягів реалізації, цінової політики та зовнішніх економічних чинників.

У сучасних умовах нестабільності економічного середовища зростає значення системного підходу до формування та використання прибутку. Отже, дослідження сутності прибутку підприємства є важливою передумовою удосконалення механізмів управління ним та забезпечення сталого розвитку суб'єкта господарювання [20].

Отже, прибуток – це кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства, що визначається як різниця між отриманими доходами та

здійсненими витратами. Він відображає ефективність господарювання та рівень раціональності використання ресурсів. Прибуток є основним джерелом формування власних фінансових ресурсів підприємства та забезпечення його розвитку. Його наявність створює можливості для інвестування, розширення виробництва та підвищення конкурентоспроможності. У ринкових умовах прибуток виступає головним стимулом підприємницької діяльності та показником успішності функціонування суб'єкта господарювання [15].

Пріоритетним напрямом діяльності фінансового менеджменту є забезпечення зростання прибутковості підприємства, що досягається завдяки виваженішому формуванню структури капіталу, контролю за витратами та підвищенню результативності доходів. Вагому роль у цьому процесі відіграє раціональний розподіл і використання ресурсного потенціалу суб'єкта господарювання. Особливої уваги потребує ефективне регулювання грошових потоків, оскільки їх узгодженість сприяє підтриманню стабільності фінансових показників.

За умов динамічного та нестабільного економічного середовища посилюється значення довгострокового підходу до управління прибутком, який орієнтований на розширення джерел формування доходів, диверсифікацію напрямів діяльності та застосування сучасних інструментів фінансового планування. Отже, прибуток слугує не лише підсумковим показником ефективності роботи підприємства, а й ключовим чинником його стратегічного зростання та конкурентного розвитку [71].

У наукових джерелах категорія «прибуток підприємства» інтерпретується по-різному, що пояснюється наявністю різних методологічних підходів до її розуміння. Частина дослідників визначає прибуток як підсумковий фінансовий результат господарської діяльності підприємства, тоді як інші трактують його як перевищення доходів над витратами. Окремі науковці підкреслюють роль прибутку як основного внутрішнього джерела інвестицій та розширеного відтворення виробництва. Разом із тим, у сучасних дослідженнях прибуток розглядається не лише як фінансовий показник, а й як важливий соціально-економічний індикатор розвитку суб'єкта господарювання. Різноманітність

підходів до визначення цієї категорії підтверджує її складність, багатовимірність та вагоме значення в системі економічних відносин [37].

Таким чином, прибуток підприємства доцільно визначати як узагальнюючий фінансовий показник результативності його господарської діяльності, який відображає рівень ефективності використання наявних ресурсів та співвідношення отриманих доходів і понесених витрат. Він слугує ключовим джерелом формування інвестиційного потенціалу, зміцнення фінансової стійкості та забезпечення стабільного функціонування суб'єкта господарювання. Крім того, прибуток виступає важливим чинником соціально-економічного розвитку не лише підприємства, а й економіки держави загалом.

Сутнісні характеристики економічної категорії «прибуток підприємства» в узагальненому та структурованому вигляді відображено на рис. 1.1, що дає змогу комплексно розкрити його зміст та ключові ознаки.

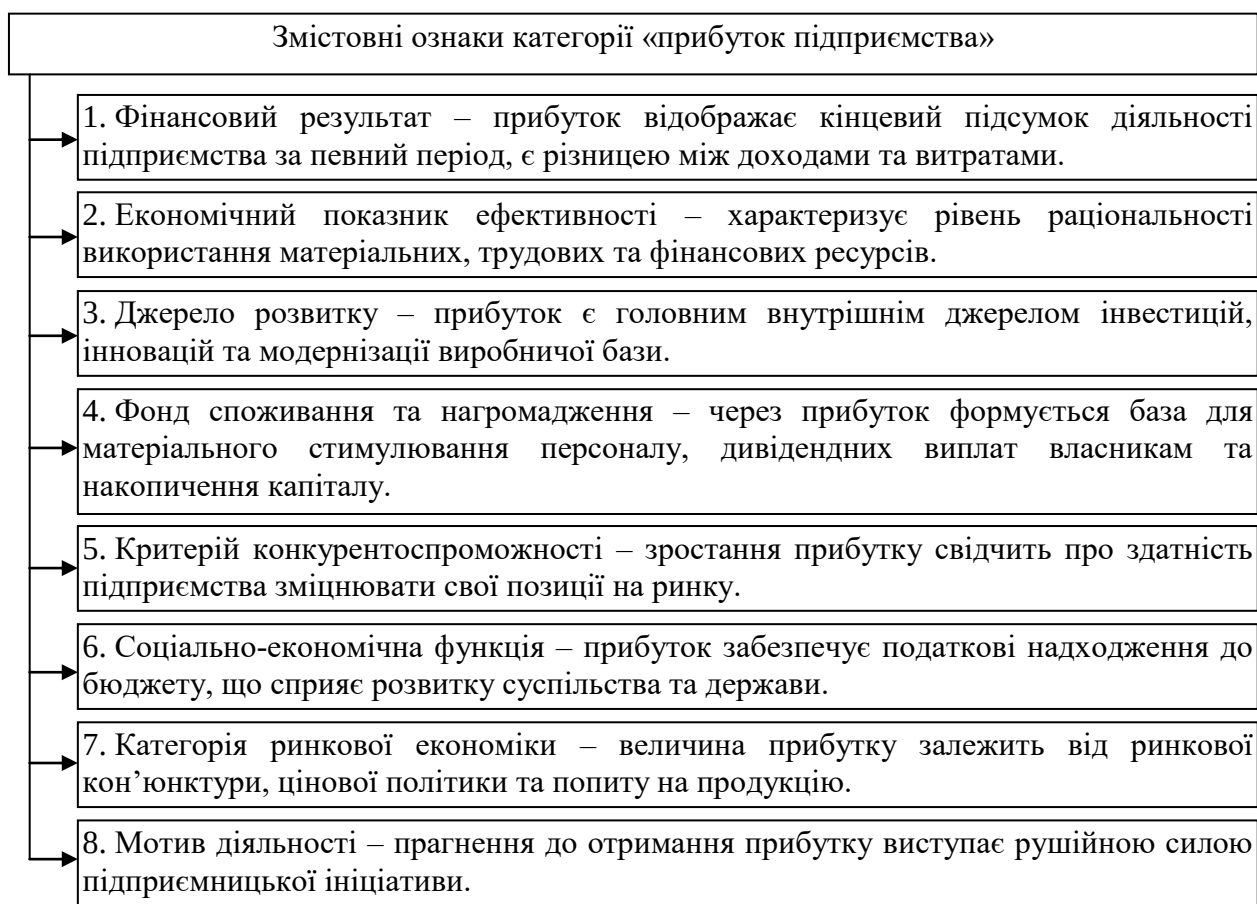

Рис. 1.1. Змістовні ознаки категорії «прибуток підприємства»

Джерело: складено автором за [53; 69]

У сучасному економічному середовищі прибуток виступає складною та багатовимірною категорією, що має різні форми прояву. Тому результативне управління ним є важливою передумовою фінансової стійкості підприємства та розвитку національної економіки. Невірне визначення видів прибутку може спричинити помилки в управлінських рішеннях і знизити ефективність його використання. Сутність прибутку найповніше розкривається через його функції, оскільки саме вони відображають основні напрями впливу цієї категорії на економічні процеси та суспільний розвиток [74].

В табл. 1.1 відображено ключові функції прибутку підприємства, які розкривають його роль у системі фінансово-господарської діяльності.

Таблиця 1.1

Функції прибутку підприємства

№	Функція прибутку	Сутність функції	Приклад реалізації на підприємстві
1	Оціночна	Відображає ефективність використання ресурсів та результативність діяльності.	Аналіз співвідношення доходів і витрат для оцінки прибутковості окремих підрозділів.
2	Стимулююча	Мотивує підвищення продуктивності, економії витрат та розвитку виробництва.	Впровадження системи преміювання персоналу за досягнення фінансових результатів.
3	Розподільча	Забезпечує формування фінансових ресурсів для інвестицій, дивідендів та соціальних потреб.	Виділення частини прибутку на виплату дивідендів, інвестиції в модернізацію обладнання, соціальні програми для працівників.
4	Контрольна	Сприяє оцінці результатів господарської діяльності та ефективності управлінських рішень.	Порівняння планових і фактичних показників прибутку для корекції стратегії підприємства.
5	Інвестиційна	Служить джерелом фінансування розширення виробництва та впровадження інновацій.	Фінансування запуску нових виробничих ліній або дослідно-конструкторських проектів.
6	Соціальна	Відображає можливість підтримки персоналу, місцевих громад і соціальної інфраструктури.	Виділення коштів на соціальні виплати працівникам або підтримку місцевих соціальних програм.
7	Регулююча	Використовується для впливу на економічні процеси та забезпечення фінансової стабільності.	Резервування прибутку для покриття ризиків нестабільності ринку або валютних коливань.
8	Розвивальна	Забезпечує умови для стратегічного розвитку підприємства та підвищення його конкурентоспроможності.	Реінвестування частини прибутку у нові технології, маркетингові дослідження та освоєння нових ринків.

Джерело: складено автором за [35; 45]

Прибуток відіграє ключову роль у розвитку підприємства, задоволенні інтересів власників та мотивації персоналу, що визначає необхідність його ефективного управління. Для досягнення стабільних фінансових результатів важливо формувати комплексну систему управління прибутком, яка охоплює планування, аналіз, контроль та розподіл фінансових ресурсів. Раціонально побудована система дозволяє не лише підвищувати прибутковість, а й забезпечує ефективне використання капіталу, оптимізацію витрат та зміцнення конкурентних позицій підприємства. Крім того, вдосконалене управління прибутком сприяє посиленню фінансової стійкості, розширенню інвестиційних можливостей та створює умови для стратегічного розвитку підприємства у довгостроковій перспективі [45].

Основні завдання формування прибутку підприємства, що відображають його роль у фінансовому управлінні та розвитку суб'єкта господарювання, наведено на рис. 1.2

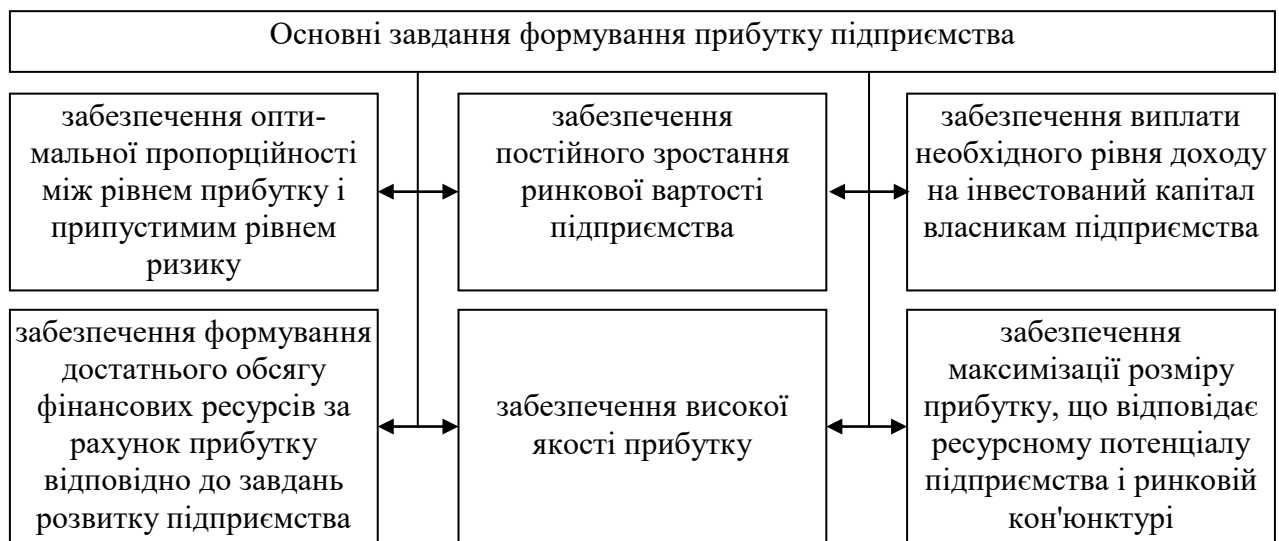

Рис. 1.2. Основні завдання формування прибутку підприємства

Джерело: складено автором за [6; 21]

Варто відзначити, що принципи управління прибутком визначаються впливом численних факторів, серед яких вирішальними є галузева приналежність підприємства, його спеціалізація, організаційна структура та форма власності, а також стратегічні цілі розвитку та етапи реалізації обраної

стратегії. Через це, поряд із загальноприйнятими підходами, виникає необхідність розробки індивідуальних принципів управління прибутком для кожного підприємства, які базуються на системному підході та комплексному аналізі його діяльності. Формування таких принципів дозволяє керівництву приймати обґрунтовані управлінські рішення, створювати ефективні інструменти регулювання прибутку та забезпечувати досягнення стратегічних фінансових цілей [6; 21].

Класифікація видів прибутку підприємства є важливим інструментом фінансового управління, оскільки вона дозволяє чітко ідентифікувати джерела формування фінансового результату та оцінювати ефективність господарської діяльності. Поділ прибутку на окремі види дає змогу менеджменту контролювати основну, фінансову та надзвичайну діяльність, виявляти резерви для підвищення рентабельності та приймати обґрунтовані управлінські рішення [4].

Класифікацію видів прибутку підприємства за ключовими ознаками наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація видів прибутку за основними ознаками

№	Ознака класифікації	Вид прибутку	Характеристика
1	За джерелом формування	Основний прибуток	Прибуток від основної діяльності підприємства – продаж продукції, робіт або послуг.
		Фінансовий прибуток	Прибуток від фінансових операцій: відсотки, курсові різниці, інвестиції.
		Надзвичайний прибуток	Прибуток від разових або непередбачуваних операцій, наприклад, продаж основних засобів.
2	За призначенням	Чистий прибуток	Частина прибутку, що залишається після сплати податків і зборів.
		Нерозподілений прибуток	Частина чистого прибутку, що залишається для фінансування розвитку підприємства.
		Розподілений прибуток	Частина чистого прибутку, що спрямовується на дивіденди, соціальні потреби тощо.
3	За періодом отримання	Поточний прибуток	Прибуток, отриманий за звітний фінансовий період.
		Накопичений прибуток	Прибуток, що накопичується з попередніх періодів і використовується для розвитку.

Джерело: складено автором за [7; 30; 47]

Табл. 1.2 демонструє комплексний підхід до класифікації прибутку підприємства, розкриваючи його різноманітні види, підвиди та конкретні приклади операцій. Вона дозволяє чітко розмежувати джерела формування фінансового результату: основний прибуток формується від основної діяльності підприємства, фінансовий – від інвестиційних і фінансових операцій, а надзвичайний – від одноразових або непередбачуваних подій.

Класифікація за призначенням (чистий, розподілений, нерозподілений) демонструє, як прибуток використовується всередині підприємства та для задоволення зовнішніх потреб, зокрема інвестування, соціальних виплат та дивідендів. Підхід за періодом отримання (поточний та накопичений) показує динаміку формування прибутку та його роль у довгостроковому фінансовому плануванні [53].

Оскільки прибуток визначається як різниця між доходами та витратами підприємства, важливо детально розглянути зміст цих економічних категорій. Дохід – це збільшення економічних вигод підприємства, що проявляється у надходженні активів або зменшенні зобов'язань і призводить до зростання власного капіталу (за винятком внесків власників). Витрати, навпаки, відображають зменшення економічних вигод через вибуття активів або збільшення зобов'язань, що знижує власний капітал (за винятком випадків вилучення або розподілу капіталу власниками) [48].

Детальне розуміння доходів і витрат дозволяє більш точно оцінювати фінансові результати підприємства та визначати його прибутковість. Аналіз цих категорій є основою для прийняття управлінських рішень щодо оптимізації ресурсів і підвищення ефективності діяльності. Крім того, правильне визначення доходів і витрат сприяє формуванню достовірної фінансової звітності та забезпечує прозорість у взаємодії з інвесторами, кредиторами та іншими зацікавленими сторонами.

У табл. 1.3 наведено загальну схему розрахунку різних видів прибутку підприємства відповідно до вимог НП(С)БО 1 «Загальні засади складання фінансової звітності».

Таблиця 1.3

**Методика визначення фінансових результатів підприємства, відповідно до
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»**

Стаття	Код рядка	Показник за звітний період
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Сума (+)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)
Валовий:		
прибуток	2090	(+)
збиток	2095	(-)
Інші операційні доходи	2120	(+)
Адміністративні витрати	2130	(-)
Витрати на збут	2150	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		
прибуток	2190	(+)
збиток	2195	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	(+)
Інші фінансові доходи	2220	(+)
Інші доходи	2240	(+)
Фінансові витрати	2250	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)
Інші витрати	2270	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:		
прибуток	2290	(+)
збиток	2295	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(-+)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	(+-)
Чистий фінансовий результат:		
прибуток	2350	(+)
збиток	2355	(-)

Джерело: складено автором за [48]

Отже, прибуток підприємства виступає основним фінансовим показником його господарської діяльності та індикатором ефективності використання ресурсів. Він виконує низку важливих функцій, зокрема стимулює розвиток виробництва, зміцнює фінансову стабільність та слугує джерелом для інвестицій і соціальних виплат. Важливість прибутку виходить за межі окремого підприємства, оскільки він впливає на податкові надходження та загальний економічний розвиток держави. Таким чином, прибуток є не лише результатом діяльності, а й ключовим чинником стратегічного розвитку підприємства.

1.2. Система управління прибутком підприємства

Система управління прибутком підприємства є ключовим елементом фінансового менеджменту, що забезпечує стабільність та ефективність його господарської діяльності. Вона спрямована на планування, аналіз, контроль і розподіл фінансових результатів з метою підвищення рентабельності та оптимізації використання ресурсів.

Ефективна система управління прибутком дозволяє своєчасно виявляти резерви зростання доходів та скорочення витрат, що підвищує конкурентоспроможність підприємства. Особливе значення має стратегічний підхід, який враховує довгострокові цілі розвитку та фінансові ризики [71].

Система управління прибутком також забезпечує прозорість фінансової інформації та сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Вона інтегрує різні інструменти фінансового планування, контролю та мотивації персоналу для досягнення максимального економічного ефекту. Таким чином, удосконалення системи управління прибутком є важливим фактором забезпечення стабільного розвитку підприємства та підвищення його фінансової стійкості.

Управління прибутком підприємства – це комплекс організаційних, аналітичних і стратегічних заходів, спрямованих на планування, контроль, оптимізацію та ефективне використання фінансових результатів діяльності підприємства з метою забезпечення його рентабельності, фінансової стійкості та сталого розвитку [53].

Метою управління прибутком є забезпечення стабільного фінансового стану підприємства, підвищення його рентабельності та ефективного використання ресурсів. Воно спрямоване на максимізацію доходів, оптимізацію витрат і раціональний розподіл фінансових результатів між інвестуванням, соціальними потребами та дивідендами. Крім того, управління прибутком має на меті створення резервів для розвитку підприємства, зміцнення його конкурентних позицій на ринку та забезпечення довгострокової фінансової

стійкості. Воно також передбачає своєчасний аналіз джерел прибутку і факторів його формування для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Таким чином, управління прибутком є стратегічним інструментом досягнення фінансових і економічних цілей підприємства [53].

Основні завдання, які виконує система управління прибутком підприємства наведено у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Завдання функціонування системи управління прибутком підприємства

№	Завдання системи управління прибутком	Характеристика
1	Планування прибутку	Визначення цільових показників прибутку, формування бюджету та прогнозів фінансових результатів.
2	Контроль за доходами та витратами	Моніторинг фінансових потоків, аналіз виконання планових показників та своєчасне виявлення відхилень.
3	Оптимізація фінансових результатів	Зменшення витрат, підвищення ефективності виробництва та максимізація доходів.
4	Розподіл прибутку	Визначення напрямів використання прибутку – реінвестування, дивіденди, соціальні потреби, формування резервів.
5	Аналіз факторів формування прибутку	Виявлення внутрішніх і зовнішніх чинників, що впливають на фінансовий результат.
6	Забезпечення фінансової стійкості	Формування резервів, контроль платоспроможності та стабільності діяльності підприємства.
7	Прийняття управлінських рішень	Використання аналітичних даних для обґрунтованих стратегічних і поточних рішень щодо прибутку.

Джерело: складено автором за [37; 47]

Система управління прибутком підприємства забезпечує комплексну організацію процесів планування, контролю, оптимізації та раціонального використання фінансових результатів діяльності. Вона спрямована на підвищення доходів, ефективний розподіл прибутку та підтримку стабільності грошових потоків. Завдяки її впровадженню керівництво підприємства може приймати обґрунтовані управлінські рішення та оцінювати результативність різних напрямів бізнесу. Раціональне функціонування такої системи сприяє зміцненню фінансової стійкості та посиленню конкурентних переваг підприємства.

Таким чином, система управління прибутком виступає стратегічним інструментом, який забезпечує довгострокове зростання та розвиток підприємства [71].

Для забезпечення ефективного управління прибутком підприємства та з урахуванням аналізу наукових джерел визначено основні принципи побудови системи управління прибутком, що наведені на рис. 1.3.

Рис. 1.3. Принципи формування системи управління прибутком підприємства

Джерело: складено автором за [35; 89]

Незважаючи на різноманітність підходів до організації управління прибутком, більшість дослідників виділяють шість ключових і загальноприйнятих складових системи управління прибутком підприємства [4; 91]. До них відносяться:

1. Політика управління прибутком, яка визначає стратегічні цілі та орієнтири фінансової діяльності підприємства;
2. Концепція управління прибутком, що визначає підхід до його формування, розподілу та використання;
3. Принципи управління прибутком, які встановлюють основи та правила прийняття управлінських рішень;
4. Механізм управління прибутком, що охоплює організаційні та фінансові інструменти впливу;

5. Інформаційна система, яка забезпечує збір, обробку та аналіз фінансових даних;

6. Методи аналізу та планування прибутку, що дозволяють прогнозувати фінансові результати і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Комплексне застосування цих елементів забезпечує ефективне управління прибутком та сприяє досягненню стратегічних цілей підприємства, підвищуючи його фінансову стійкість та конкурентоспроможність.

Основні складові елементи системи управління прибутком підприємства, що відображають її структуру та взаємозв'язки між ключовими компонентами узагальнено на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Складові елементи системи управління прибутком підприємства

Джерело: складено автором за [58; 71]

Формування прибутку підприємства здійснюється через операційну, фінансову та інвестиційну діяльність (рис. 1.5).

1. Операційна діяльність – основне джерело прибутку, що пов'язане з виробництвом і реалізацією продукції, товарів або послуг. Вона враховує доходи від реалізації, собівартість, адміністративні та збутові витрати і визначає фінансову стабільність підприємства [22].

2. Фінансова діяльність формує прибуток через управління грошовими потоками, цінними паперами та кредитними операціями. Доходи від відсотків, дивідендів, облігаційних виплат і курсових різниць дозволяють оптимізувати прибуток і підтримувати ліквідність [69].

Рис. 1.5. Структурна схема управління формуванням прибутку підприємства

Джерело: складено автором за [18; 28]

3. Інвестиційна діяльність забезпечує довгострокове зростання прибутку за рахунок модернізації виробництва, розширення потужностей та реалізації інвестиційних проєктів. Доходи від приросту вартості активів або дивідендів сприяють стратегічному розвитку та підвищенню конкурентоспроможності підприємства [53].

Таким чином, взаємозв'язок операційної, фінансової та інвестиційної діяльності забезпечує стабільне та системне формування прибутку підприємства. Це дозволяє покривати поточні витрати та виплати дивідендів, а також створює основу для інвестицій, впровадження інновацій і зміцнення довгострокових конкурентних позицій на ринку [12].

Управління розподілом прибутку є ключовим елементом фінансового менеджменту, оскільки визначає використання фінансового результату для розвитку підприємства та задоволення інтересів власників і персоналу. Рациональний розподіл дозволяє балансувати між реінвестуванням і виплатою дивідендів, премій або соціальних витрат, забезпечуючи стабільність грошових потоків і мотивацію працівників. Ефективний контроль за розподілом прибутку сприяє фінансовій стійкості, формуванню резервів для покриття ризиків та реалізації стратегічних цілей, а також підвищує прозорість фінансової діяльності та довіру інвесторів [6].

До ключових завдань управління розподілом та використанням прибутку підприємства належать [1; 25]:

1. Забезпечення фінансової стабільності – формування резервів для покриття ризиків та непередбачуваних витрат;
2. Рациональне реінвестування – спрямування прибутку на модернізацію, розвиток нових напрямів і підвищення конкурентоспроможності;
3. Виплата дивідендів та премій – задоволення інтересів власників та стимулювання персоналу;
4. Соціальні потреби – фінансування програм, покращення умов праці та соціальної відповідальності;
5. Контроль ефективності використання – оцінка доцільності витрат і результативності інвестицій;
6. Планування розподілу – забезпечення збалансованого співвідношення між накопиченням, реінвестуванням і споживанням прибутку.

Чистий прибуток підприємства формується після сплати податків та обов'язкових відрахувань і розподіляється на два основні фонди [30; 42]:

1. Фонд споживання – використовується для покриття поточних потреб, виплати дивідендів, премій, соціальних програм та інших витрат, забезпечуючи мотивацію персоналу та соціальну відповідальність підприємства.
2. Фонд нагромадження – спрямовується на реінвестування, модернізацію виробництва та розвиток нових напрямів діяльності, забезпечуючи

стратегічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності та формування резервів для майбутніх ризиків.

Оптимальне співвідношення між фондом споживання та фондом нагромадження є визначальним фактором фінансової стабільності та забезпечення довгострокового розвитку підприємства [42].

Нерозподілений прибуток – це частина чистого прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства після формування фондів споживання та нагромадження і не спрямовується на дивіденди чи премії. Він виступає резервним ресурсом для покриття непередбачених витрат, фінансування майбутніх інвестицій або підтримки ліквідності. Крім того, нерозподілений прибуток слугує показником фінансової стійкості підприємства та його здатності забезпечувати довгостроковий розвиток [35]. Нерозподілений прибуток також забезпечує підприємству гнучкість у прийнятті стратегічних рішень та можливість реагувати на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища.

Сучасні підходи до управління прибутком підприємства зосереджені на максимізації фінансових результатів при збереженні стабільності та ліквідності. Вони включають оптимізацію доходів і витрат, ефективне використання ресурсів та контроль грошових потоків. Особлива увага приділяється раціональному розподілу прибутку між фондами споживання та нагромадження для забезпечення стратегічного розвитку та задоволення інтересів власників і персоналу. До сучасних методів управління належать аналітика, планування, прогнозування та оцінка ризиків, що дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення. Крім того, такі підходи спрямовані на підвищення конкурентоспроможності підприємства, формування резервів для покриття непередбачених витрат та забезпечення довгострокового фінансового зростання [47].

Сучасні підходи до управління прибутком підприємства, що відображають основні методи та інструменти підвищення ефективності фінансової діяльності наведено у табл. 1.5.

Сучасні підходи до формування системи управління прибутком підприємства

№	Управлінський підхід	Зміст та основні завдання
1	Традиційний підхід	Орієнтований на контроль доходів і витрат, підтримку фінансової стабільності та забезпечення регулярного розподілу прибутку. Основне завдання – підтримка поточної рентабельності та покриття витрат.
2	Стратегічний підхід	Спрямований на максимізацію довгострокового прибутку через планування, інвестиції та розвиток нових напрямів діяльності. Завдання – забезпечення конкурентоспроможності та фінансової стійкості підприємства.
3	Аналітичний підхід	Використовує сучасні методи аналізу, прогнозування та оцінки фінансових ризиків. Основне завдання – прийняття обґрунтованих управлінських рішень та оптимізація фінансових потоків.
4	Інноваційний підхід	Орієнтований на впровадження нових технологій та інструментів управління прибутком, цифровізацію фінансового контролю. Завдання – підвищення ефективності використання ресурсів та адаптація до змін ринку.
5	Інтегрований підхід	Поєднує елементи всіх попередніх підходів з урахуванням специфіки підприємства та галузі. Завдання – створення системи управління прибутком, яка забезпечує баланс між стабільністю, ростом та стратегічними цілями.

Джерело: складено автором за [19; 45]

Отже, сучасні системи управління прибутком підприємства забезпечують комплексний контроль, планування та ефективне використання фінансових результатів. Вони поєднують стратегічне планування, аналітику, інформаційне забезпечення та механізми розподілу прибутку, що дозволяє оптимізувати доходи й витрати, підвищувати рентабельність і підтримувати фінансову стабільність. Оцінка ризиків та адаптація до змін ринку сприяють довгостроковому розвитку і зміцненню конкурентних позицій підприємства [52].

Таким чином, управління прибутком є важливою складовою фінансового менеджменту, що забезпечує стабільність і результативність діяльності підприємства. Воно охоплює планування, контроль і розподіл прибутку, сприяючи максимізації доходів, оптимізації витрат та зміцненню фінансової стійкості. Ефективна система управління створює основу для підвищення конкурентоспроможності й подальшого розвитку підприємства.

1.3. Методичні підходи щодо оцінювання ефективності управління прибутком підприємства

Оцінювання ефективності управління прибутком підприємства є важливим елементом сучасної системи фінансового менеджменту. Методичні підходи до такої оцінки базуються на комплексному аналізі показників рентабельності, фінансової стійкості, ліквідності та ділової активності. Вони передбачають використання системи кількісних і якісних критеріїв, що дозволяють визначити рівень результативності управлінських рішень.

Особливу роль відіграють інструменти фінансового аналізу, планування та прогнозування, які забезпечують обґрунтованість оцінки. Застосування сучасних методичних підходів сприяє підвищенню ефективності формування, розподілу та використання прибутку підприємства [50].

Аналіз результатів управління прибутком дає змогу прогнозувати доходи та обґрунтовано планувати інвестиції. Контроль фінансових потоків забезпечує ліквідність і зменшує ризики, водночас підвищуючи прозорість діяльності та довіру партнерів. Систематична оцінка ефективності сприяє адаптації до змін ринку, підтримує стабільне зростання й зміцнює конкурентні позиції підприємства.

Економічний аналіз системи управління прибутком підприємства являє собою сукупність методів і прийомів дослідження процесів формування, розподілу та використання прибутку з метою визначення результативності управлінських рішень. Він охоплює оцінку доходів і витрат, руху фінансових потоків, показників рентабельності та прибутковості окремих напрямів діяльності, а також аналіз пропорцій між фондами споживання і нагромадження [40].

Метою такого аналізу є виявлення резервів зростання прибутку, оцінка доцільності управлінських рішень і забезпечення фінансової стійкості підприємства. Він створює інформаційну основу для прийняття обґрунтованих стратегічних і поточних рішень, спрямованих на оптимізацію фінансових

результатів та зміцнення конкурентних позицій [40].

Основні завдання аналізу прибутковості підприємства полягають у [37]:

1. Оцінка фінансових результатів – визначення обсягів прибутку за операційною, фінансовою та інвестиційною діяльністю, а також загального фінансового результату.

2. Аналіз рентабельності – дослідження співвідношення прибутку до витрат, доходів, активів і власного капіталу для оцінки ефективності використання ресурсів.

3. Виявлення резервів зростання прибутку – пошук можливостей зниження витрат, збільшення доходів та вдосконалення структури прибутку.

4. Контроль управлінських рішень – перевірка відповідності фактичних результатів запланованим показникам.

5. Прогнозування прибутковості – оцінка перспективних фінансових результатів з урахуванням динаміки показників і ринкових умов.

6. Аналіз впливу факторів – визначення впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на формування прибутку.

7. Інформаційне забезпечення стратегії – надання даних для прийняття обґрунтованих рішень щодо розвитку, інвестицій та розподілу прибутку.

Узагальнена логіко-структурна схема аналізу прибутковості підприємства відображає послідовність і взаємозв'язок ключових етапів дослідження, що забезпечує комплексну оцінку процесів формування, розподілу та використання прибутку (рис. 1.6).

Відповідно до рис. 1.6 до основних об'єктів аналізу прибутковості підприємства належать обсяги, динаміка та структура прибутку [32; 42]:

1. Аналіз обсягів прибутку дає можливість оцінити загальний фінансовий результат за певний період. Дослідження динаміки дозволяє визначити тенденції його зміни та встановити стабільність фінансових показників. Вивчення структури прибутку характеризує співвідношення результатів за операційною, фінансовою та інвестиційною діяльністю й визначає основні джерела формування фінансового результату підприємства.

Рис. 1.6. Узагальнена логіко-структурна схема аналізу прибутковості підприємства

Джерело: складено автором за [32; 42]

2. Показники рентабельності діяльності. Це система фінансових коефіцієнтів, що характеризують ефективність використання ресурсів для отримання прибутку, зокрема рентабельність активів, власного капіталу, продукції та реалізації. Їх аналіз дає змогу оцінити результативність роботи підприємства, порівняти її з плановими чи середньоринковими показниками та

виявити резерви зростання прибутковості.

3. Напрями розподілу та використання прибутку. Аналізує частку прибутку, спрямовану на фонди споживання (дивіденди, премії, соціальні витрати) та фонди нагромадження (реінвестування, модернізація, розвиток), що дозволяє оцінити збалансованість фінансових рішень і вплив на мотивацію персоналу та стратегічний розвиток.

4. Резерви зростання прибутку та рентабельності. Спрямований на виявлення можливостей підвищення прибутку через оптимізацію витрат, ефективність виробництва, збільшення доходів та інновації. Це дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення та забезпечувати довгостроковий фінансовий розвиток підприємства.

Інструментарій аналізу прибутковості підприємства – це комплекс методів, показників і прийомів, що дозволяють оцінити ефективність формування, розподілу та використання прибутку. До нього входять кількісні та якісні засоби дослідження, які забезпечують [45; 50]:

1. Визначення фінансових результатів – аналіз обсягів валового, операційного та чистого прибутку, а також їх динаміки за період.

2. Оцінка рентабельності – використання коефіцієнтів рентабельності активів, власного капіталу, продукції та реалізації для оцінки ефективності ресурсів.

3. Виявлення факторів впливу на прибутковість – застосування факторного, витратного та доходного аналізу, а також коефіцієнтних методів для визначення ключових драйверів прибутку.

4. Прогнозування прибутковості – використання трендових і сценарних методик для оцінки майбутніх фінансових результатів.

5. Контроль результативності управлінських рішень – порівняння фактичних показників з плановими і нормативними величинами для перевірки ефективності прийнятих рішень.

Інструментарій аналізу прибутковості надає керівництву підприємства дані для обґрунтованого прийняття стратегічних та поточних рішень, ефективного

використання ресурсів і підвищення рентабельності діяльності [50].

Характеристику інструментарію для аналізу прибутковості підприємства, що відображає основні методи, показники та прийоми оцінки ефективності формування, розподілу та використання прибутку наведено у табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Характеристика інструментарію аналізу прибутковості підприємства

Метод	Характеристика
Аналіз фінансових результатів	Оцінка обсягів валового, операційного та чистого прибутку, вивчення їх динаміки для визначення ефективності діяльності.
Аналіз рентабельності	Використання коефіцієнтів рентабельності активів, власного капіталу, продукції та реалізації для оцінки ефективності ресурсів.
Факторний аналіз	Виявлення впливу ключових факторів на прибутковість підприємства, аналіз витрат і доходів для прийняття управлінських рішень.
Прогнозування прибутковості	Використання трендових і сценарних методів для оцінки майбутніх фінансових результатів і планування діяльності.
Контроль управлінських рішень	Порівняння фактичних показників з плановими та нормативними величинами для перевірки ефективності прийнятих рішень.

Джерело: складено автором за [16; 27]

Розрахунок показників прибутковості дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів, рентабельність діяльності та виявити резерви зростання прибутку.

Характеристику методики обчислення показників прибутковості підприємства наведено у табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Показники прибутковості підприємства

Назва показника	Зміст показника	Формула розрахунку
1	2	3
Валовий прибуток	Відображає прибуток від основної діяльності до врахування фінансових результатів та податків	Валовий прибуток = Дохід від реалізації – Собівартість реалізованої продукції (товарів, послуг)
Прибуток від реалізації	Визначає фінансовий результат основної діяльності після врахування операційних витрат	Прибуток від реалізації = Валовий прибуток – Операційні витрати
Чистий прибуток	Показує фінансовий результат після оподаткування та всіх доходів і витрат	Чистий прибуток = Прибуток до оподаткування – Податки та обов'язкові платежі

Продовження табл. 1.7

1	2	3
Коефіцієнт валового прибутку	Визначає частку доходу, що залишається після покриття виробничих (реалізаційних) витрат	(Дохід від реалізації – Собівартість реалізації) / Дохід від реалізації
Коефіцієнт операційного прибутку	Вимірює частку доходу, що залишається до сплати фінансових та податкових зобов'язань	Прибуток від операційної діяльності / Дохід від реалізації
Доходність продаж	Відображає прибутковість підприємства після оподаткування	Чистий прибуток / Дохід від реалізації
EBITDA (прибуток до сплати відсотків, податків та амортизації)	Показує прибутковість до врахування процентів, податків і амортизації	EBITDA / Дохід від реалізації

Джерело: складено автором за [7; 25]

Оцінка прибутковості та витрат дозволяє визначити ефективність використання ресурсів, рентабельність виробництва та окремих видів продукції, а також виявити резерви для зниження собівартості та оптимізації витрат [7; 25].

У табл. 1.8 наведено основні показники для оцінки прибутковості діяльності та витрат підприємства.

Таблиця 1.8

Показники оцінки прибутковості господарської діяльності та витрат підприємства

Назва показника	Зміст показника	Формула розрахунку
Рентабельність операційної діяльності	Визначає ефективність основної операційної діяльності підприємства.	Операційний прибуток / Чистий дохід $\times 100$
Рентабельність витрат	Показує прибуток на кожну одиницю витрат підприємства.	Чистий прибуток / Загальні витрати $\times 100$
Рентабельність продукції	Оцінює прибутковість продукції після врахування її собівартості.	Прибуток від продажу продукції / Собівартість продукції $\times 100$
Рентабельність собівартості	Визначає прибутковість у відношенні до собівартості виробленої продукції.	Прибуток / Собівартість $\times 100$
Чистий прибуток на одиницю витрат	Вимірює ефективність витрат на одиницю продукції чи послуг.	Чистий прибуток / Витрати на одиницю продукції $\times 100$

Джерело: складено автором за [7; 25]

Оцінка прибутковості збуту продукції визначає ефективність реалізації, рентабельність окремих видів продукції та вплив витрат і цінової політики на фінансовий результат, що дозволяє оптимізувати асортимент і канали продажу.

Показники оцінки прибутковості збуту продукції підприємства наведено у табл. 1.9.

Таблиця 1.9

Показники оцінки прибутковості збуту продукції підприємства

Назва показника	Зміст показника	Формула розрахунку
Рентабельність продажів	Показує здатність підприємства отримувати прибуток від реалізації продукції або послуг.	$\frac{\text{Прибуток від продажу}}{\text{Чистий дохід}} \times 100$
Маржинальна рентабельність	Визначає прибутковість з урахуванням лише змінних витрат.	$\frac{\text{Маржинальний прибуток}}{\text{Чистий дохід}} \times 100$
Рентабельність товарообігу	Оцінює ефективність використання обсягу продажів для отримання прибутку.	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Обсяг товарообороту}} \times 100$
Рентабельність одиниці продукції	Визначає прибуток на одну одиницю продукції чи послуги після всіх витрат.	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Кількість одиниць продукції}} \times 100$
Рентабельність використання основних засобів	Показує ефективність застосування основних засобів для отримання прибутку від продажу.	$\frac{\text{Операційний прибуток}}{\text{Основні засоби}} \times 100$

Джерело: складено автором за [7; 25]

Отже, оцінка ефективності управління прибутком підприємства є ключовим інструментом забезпечення його стабільного розвитку. Вона дозволяє виявляти сильні та слабкі сторони у використанні фінансових ресурсів, визначати резерви підвищення прибутковості та зміцнювати конкурентні позиції на ринку. Системний аналіз прибутковості створює основу для обґрунтованих управлінських рішень щодо оптимізації витрат і підвищення продуктивності. Крім того, така оцінка забезпечує прозорість фінансово-економічних процесів та підвищує інвестиційну привабливість підприємства. У довгостроковій перспективі вона сприяє фінансовій стійкості та сталому розвитку підприємства. Вона також дає змогу своєчасно коригувати стратегії управління прибутком відповідно до змін ринкових умов і внутрішніх потреб підприємства.

Висновки до розділу 1

Встановлено, що прибуток підприємства є узагальненим фінансовим результатом його господарської діяльності, який відображає рівень ефективності використання наявних ресурсів і співвідношення отриманих доходів та здійснених витрат. Він виступає ключовим джерелом фінансування розвитку підприємства, зміцнення його фінансової стабільності та забезпечення соціально-економічного зростання як самого суб'єкта господарювання, так і економіки держави загалом.

Управління прибутком підприємства – це сукупність організаційних та фінансово-економічних дій, спрямованих на формування, розподіл і ефективне використання прибутку. Воно включає планування доходів і витрат, контроль фінансових потоків та аналіз результатів діяльності для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Основною метою такого управління є забезпечення фінансової стабільності підприємства, зростання його рентабельності та формування ресурсів для подальшого розвитку.

Оцінювання ефективності управління прибутком є важливою складовою фінансового менеджменту, оскільки прибуток визначає фінансову стійкість і можливості розвитку підприємства. Такий аналіз дозволяє оцінити раціональність використання ресурсів, ефективність формування доходів і витрат, а також виявити сильні й слабкі сторони управлінських рішень. Його результати сприяють оптимізації розподілу прибутку та коригуванню стратегії розвитку підприємства.

Підхід до оцінювання ефективності управління прибутком є важливим інструментом забезпечення сталого розвитку підприємства. Він дає змогу визначити ефективність використання фінансових ресурсів, виявити резерви зростання прибутковості та зміцнити конкурентні позиції на ринку. Системний аналіз прибутковості сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень, оптимізації витрат і підвищенню результативності діяльності, а також підсилює прозорість фінансових процесів та інвестиційну привабливість підприємства.

РОЗДІЛ 2

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ФЕШЕН ГРУП»

2.1. Організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства

Об'єктом дослідження у сфері управління прибутком є ТОВ «Фешен Груп» – спільне українсько-італійське підприємство, що займається виробництвом і реалізацією взуття під відомим італійським брендом «Inblu». Діяльність компанії орієнтована на задоволення потреб широкого кола споживачів, охоплюючи різні вікові та соціальні категорії населення. Основна частина продукції виготовляється на території України з використанням сучасних технологій та систем контролю якості, що сприяє її конкурентоспроможності на внутрішньому ринку. Підприємство постійно працює над удосконаленням виробничих процесів і розширенням асортименту продукції.

Організаційно-правова характеристика ТОВ «Фешен Груп» засвідчує, що підприємство є спільною українсько-італійською компанією, яка здійснює діяльність у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Підприємство було зареєстроване 26 березня 2002 року, має код ЄДРПОУ 31945231 та статутний капітал у сумі 14 000 грн. Форма власності компанії є недержавною. Юридична адреса ТОВ «Фешен Груп» знаходиться за адресою: м. Житомир, вул. Вітрука, 5-А [55].

Основним видом діяльності підприємства є виробництво взуття (КВЕД 15.20). Окрім цього, компанія здійснює оптову торгівлю одягом і взуттям (КВЕД 46.42), а також неспеціалізовану оптову торгівлю (КВЕД 46.90). Така структура видів діяльності свідчить про диверсифікацію бізнесу та забезпечує підприємству більшу гнучкість у функціонуванні на ринку.

Керівником підприємства є директор Тарнавський Володимир Ярославович, який здійснює стратегічне керівництво та відповідає за загальний

розвиток компанії. Діяльність підприємства регулюється чинним законодавством України, Статутом та міжнародними угодами. Підприємство має право самостійно розпоряджатися своїми ресурсами, здійснювати зовнішньоекономічну діяльність, відкривати філії та брати участь у спільних проєктах із закордонними партнерами.

Таким чином, організаційно-правова характеристика ТОВ «Фешен Груп» визначає його правовий статус, форму організації, напрями діяльності та систему управління. Це формує основу для стабільного функціонування підприємства та створює передумови для його подальшого розвитку на внутрішньому і зовнішньому ринках [55].

Місію, мету, стратегічні принципи та напрями розвитку підприємства ТОВ «Фешен Груп» відображено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Місія, мета, стратегічні принципи та напрями розвитку підприємства
ТОВ «Фешен Груп»**

Елемент	Характеристика
Місія	Виготовлення стильного, якісного та доступного взуття, яке відповідає потребам різних груп споживачів, забезпечує комфорт, довговічність та сучасний дизайн
Мета	Закріпитися як провідний виробник і постачальник взуття на українському ринку, забезпечуючи стабільне зростання обсягів виробництва та продажів, а також підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішніх і міжнародних ринках
Стратегічні принципи	Забезпечення високих стандартів якості та впровадження інноваційних рішень у виробництві Орієнтація на потреби клієнтів і підтримка оптимального співвідношення «ціна-якість» Використання безпечних та екологічних матеріалів, дотримання соціальної відповідальності Диверсифікація продукції та гнучка реакція на ринкові зміни Розвиток партнерських і міжнародних відносин Інвестиції у розвиток персоналу та підвищення його кваліфікації
Напрями розвитку	Розширення асортименту продукції Впровадження сучасних технологій у виробництво Оптимізація бізнес-процесів і підвищення ефективності управління Активне розширення мережі збуту в Україні та за її межами Залучення інвестицій для модернізації виробництва Підтримка та зміцнення бренду «Inblu» на внутрішньому та міжнародному ринках

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Предмет діяльності ТОВ «Фешен Груп» охоплює виробничу та підприємницьку діяльність, пов'язану з виготовленням та реалізацією взуття, а саме [55]:

- виробництво сучасного взуття;
- торгівля взуттям та іншими товарами власного виробництва;
- розвиток і модернізація існуючих підприємств для підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та міжнародному ринках;
- надання консультацій у сфері технології виробництва взуття;
- впровадження інновацій, нових технологій, винаходів та «ноу-хау» у масове виробництво;
- здійснення оптової, роздрібною та зовнішньоекономічної торгівлі;
- посередницька діяльність для підприємців у розвитку зовнішньоекономічних зв'язків;
- розробка та реалізація спільних проектів і комерційних ініціатив із залученням іноземних інвесторів;
- сприяння іноземним інвесторам у розміщенні капіталу в Україні;
- залучення інвестицій від провідних виробників взуття та інших зацікавлених суб'єктів у економіку України.

ТОВ «Фешен Груп» створене та здійснює діяльність відповідно до чинного законодавства України на основі власного Статуту. У своїй роботі підприємство дотримується Конституції України, законів «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» та інших нормативно-правових актів, а також міжнародних угод, що регламентують його діяльність у рамках встановлених статутних цілей і завдань.

ТОВ «Фешен Груп» діє на засадах господарської самостійності, що передбачає самоокупність, самофінансування та ефективне використання власних ресурсів. Підприємство має право розпоряджатися своїм майном і фінансами відповідно до Статуту, укладати угоди з українськими та іноземними партнерами, а також реалізовувати інвестиційні проекти. Крім того, компанія може

представляти свої інтереси у державних органах, господарських структурах, судах України та міжнародних арбітражних і судових інституціях [55].

Ключовою рисою діяльності ТОВ «Фешен Груп» є інтеграція українського виробничого потенціалу з європейськими стандартами якості, що надає компанії конкурентні переваги як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

ТОВ «Фешен Груп» веде свою діяльність на основі договірних відносин як в Україні, так і за кордоном, що забезпечує компанії широкі перспективи у зовнішньоекономічній сфері. Це дозволяє підприємству встановлювати партнерські зв'язки з іноземними компаніями, розширювати ринки збуту та посилювати свої конкурентні позиції.

Підприємство має право відкривати філії, представництва та інші підрозділи, а також бути засновником юридичних осіб, включно з дочірніми підприємствами в Україні та за кордоном. Це забезпечує гнучку адаптацію до змін зовнішнього середовища та оптимізацію бізнес-процесів.

ТОВ «Фешен Груп» самостійно визначає стратегію розвитку та пріоритетні напрями діяльності, орієнтуючись на ринковий попит на продукцію, роботи та послуги. Підприємство приділяє увагу не лише економічному зростанню та прибутковості, а й стабільності виробничих процесів, розвитку персоналу та соціальної сфери. Таким чином, компанія забезпечує збалансоване поєднання фінансової ефективності та соціальної відповідальності, що формує основу її сталого розвитку.

Вивчення організаційної структури ТОВ «Фешен Груп» є ключовим для оцінки ефективності підприємства, оскільки вона визначає розподіл функцій, повноважень і відповідальності між підрозділами та співробітниками. Структура управління впливає на взаємодію між ланками керівництва, оперативність прийняття рішень, якість координації та ефективність контролю за виконанням завдань.

Дослідження організаційної структури ТОВ «Фешен Груп» дає змогу оцінити її гнучкість та здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища,

а також виявити проблеми у комунікаціях або дублюванні функцій. Аналіз структури допомагає визначити шляхи оптимізації управлінських процесів, підвищення продуктивності праці та ефективного використання ресурсів. Таким чином, вивчення організаційної побудови є важливою передумовою для вдосконалення менеджменту, формування ефективних стратегій розвитку та зміцнення конкурентних позицій підприємства на внутрішньому та міжнародному ринках.

Структура управління ТОВ «Фешен Груп» відображена на рис. 2.1., демонструє розподіл функцій, повноважень та взаємозв'язків між ключовими підрозділами підприємства.

Рис. 2.1. Організаційна структура управління ТОВ «Фешен Груп»

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Керівництво ТОВ «Фешен Груп» здійснює директор, який відповідає за загальне управління підприємством та реалізацію його стратегічних і оперативних цілей. Йому підпорядковані начальники цехів, які координують виробничі та господарські процеси в своїх підрозділах, забезпечуючи ефективність і безперервність виробництва.

Головний інженер, який одночасно виконує обов'язки першого заступника директора, відповідає за впровадження інноваційних технологій, організацію дослідно-експериментальних робіт та оптимізацію виробничих процесів для підвищення їх ефективності. Економічний напрям очолює головний економіст і заступник директора, який здійснює планування та аналіз фінансово-економічних показників, контролює виконання виробничих планів і займається організацією праці, її оплатою та управлінням фінансовими ресурсами підприємства.

Начальник виробництва відповідає за планування та контроль виконання виробничих завдань, включаючи складання оперативних планів для підрозділів, забезпечення безперервності процесів і перевірку відповідності результатів встановленим цілям розвитку компанії.

У структурі управління ТОВ «Фешен Груп» ряд підрозділів безпосередньо підпорядковані директору. Серед них ключове місце займає бухгалтерія, яка забезпечує облік виробничо-господарських операцій, контроль за використанням матеріальних і фінансових ресурсів, підготовку фінансової звітності та проведення розрахунків із працівниками й контрагентами.

Відділ технічного контролю відповідає за підтримку високої якості продукції: перевіряє відповідність виробів стандартам, виявляє й запобігає дефектам, а також впроваджує сучасні системи управління якістю.

Канцелярія відповідає за організацію діловодства: обробку вхідної та вихідної документації, ведення внутрішнього документообігу, зберігання та архівування документів. Її робота забезпечує скоординовану діяльність підрозділів і своєчасне інформаційне забезпечення управлінських процесів.

Система управління персоналом ТОВ «Фешен Груп» ґрунтується на комплексному підході до розвитку людських ресурсів і включає кілька основних напрямів діяльності.

Аналіз змін чисельності та складу персоналу ТОВ «Фешен Груп» за категоріями наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Аналіз динаміки формування персоналу за категоріями
на підприємстві ТОВ «Фешен Груп»**

Група персоналу	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
	2023	2024	2025	+/-	%
Середньооблікова чисельність працівників, з них:	221	217	210	-11	-4,98
– виробничий персонал	159	154	153	-6	-3,66
– управлінський персонал, в т.ч.:	62	63	57	-5	-8,37
– керівники	13	13	13	-1	-4,98
– спеціалісти	29	26	23	-6	-19,60
– службовці	20	24	21	1	5,58

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

За 2023-2025 роки середньооблікова чисельність працівників ТОВ «Фешен Груп» знизилася з 221 до 210 осіб, що свідчить про загальне скорочення штату майже на 5%. Основне скорочення спостерігається серед спеціалістів управлінського персоналу (-19,6%), тоді як керівники залишилися на колишньому рівні. Виробничий персонал зменшився незначно (-3,66%), а кількість службовців трохи зросла (+5,58%), що може свідчити про оптимізацію управлінських та адміністративних процесів при збереженні стабільності виробництва.

Оцінка фінансового стану сприяє стратегічному плануванню, оптимізації витрат і підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Динаміка основних економічних показників діяльності ТОВ «Фешен Груп» відображається в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Основні економічні показники діяльності ТОВ «Фешен Груп»

№	Показник	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
		2023	2024	2025	+/-	%
1	2	3	4	5	6	7
1	Чистий дохід, тис. грн.	23126	22380	22184	-942	-4,07
2	Валовий прибуток, тис. грн.	6148	4818	3572	-2576	-41,90
3	Чистий прибуток, тис. грн.	1102	2774	561	-541	-49,09
4	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	9447,5	11827,5	13334,0	3886,5	41,14

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4	5	6	7
5	Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	207,5	191,0	182,5	-25,0	-12,05
6	Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	9240,0	11636,5	13151,5	3911,5	42,33
7	Середньооблікова чисельність працівників, осіб	221	217	210	-11	-4,98
8	Фондовіддача	111,45	117,17	121,56	10,11	9,07
9	Фондоозброєність, тис. грн /ос.	0,94	0,88	0,87	-0,07	-7,44
10	Продуктивність праці, тис. грн. /ос.	104,64	103,13	105,64	1,00	0,95
11	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,50	1,92	1,69	-0,82	-32,60

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Аналіз динаміки основних економічних показників ТОВ «Фешен Груп» за 2023-2025 рр. показує зниження чистого доходу на 4,1 % та значне падіння валового і чистого прибутку відповідно на 41,9 % і 49,1 %, що свідчить про зменшення рентабельності діяльності. При цьому середньорічна вартість активів і оборотних засобів зросла на 41-42 %, тоді як необоротні активи дещо скоротилися. Чисельність персоналу зменшилася на 5 %, однак продуктивність праці зросла майже на 1 %, а фондовіддача – на 9 %, що свідчить про ефективніше використання ресурсів. Водночас коефіцієнт оборотності оборотних активів впав на 32,6 %, а фондоозброєність знизилася на 7,4 %, що відображає зростання капіталоємності виробництва. Загалом показники свідчать про оптимізацію ресурсів і підвищення ефективності використання активів, але одночасно про падіння прибутковості підприємства.

Отже, аналіз свідчить про потребу посилити контроль за прибутковістю, оптимізувати використання ресурсів і впровадити стратегію для стабілізації фінансових показників ТОВ «Фешен Груп».

Таким чином, стан ТОВ «Фешен Груп» відзначається стабільністю та оптимізацією штату – збережено кваліфікованих керівників, скорочено надлишковий персонал, а збільшення чисельності службовців посилює адміністративну підтримку. Ці зміни сприяють підвищенню продуктивності, ефективності витрат і конкурентоспроможності компанії.

2.2. Аналіз рівня прибутковості підприємства

Аналіз рівня прибутковості підприємства є важливою складовою оцінки ефективності його господарської діяльності. Прибутковість відображає здатність підприємства отримувати фінансові результати від використання наявних ресурсів і визначає рівень його економічної стійкості. Дослідження показників прибутковості дає змогу оцінити ефективність управління витратами, доходами та активами підприємства.

Крім того, такий аналіз дозволяє виявити тенденції зміни фінансових результатів і визначити фактори, що впливають на їх формування. Отримані результати є важливою інформаційною основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Це сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємства та зміцненню його конкурентних позицій на ринку.

Насамперед доцільно здійснити оцінку формування доходів від господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп», оскільки саме вони становлять фінансову основу функціонування підприємства. Аналіз доходів дає змогу визначити основні джерела їх надходження, простежити динаміку змін та оцінити вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на фінансові результати діяльності. Отже, дослідження доходів є важливим початковим етапом у системі управління прибутком і формує інформаційну базу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [90].

Крім того, такий аналіз дозволяє оцінити ефективність збутової політики підприємства та результативність його операційної діяльності. Виявлення тенденцій у формуванні доходів сприяє своєчасному реагуванню на зміни ринкового середовища. Це, у свою чергу, створює передумови для підвищення фінансової стійкості та прибутковості підприємства. Таким чином, систематичний аналіз доходів сприяє підвищенню ефективності управління фінансовими результатами діяльності підприємства.

Оцінку формування доходів від господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп» наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз формування доходів господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп»

Показники	2023		2024		2025		Відхилення 2025 р. до 2023 р.		
	тис. грн.	пито- ма вага, %	тис. грн.	пито- ма вага, %	тис. грн.	пито- ма вага, %	+, -	%	п.с.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	23126	95,16	22380	84,84	22184	90,24	-942	-4,07	-4,92
Інші операційні доходи, тис.грн.	1177	4,84	3999	15,16	2399	9,76	1222	103,82	4,92
Разом	24303	100	26379	100	24583	100	280	1,15	х

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Аналіз формування доходів господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп» свідчить про певні зміни у структурі та динаміці доходів підприємства протягом 2023-2025 рр. Загальна сума доходів у 2025 р. становила 24583 тис. грн, що на 280 тис. грн або на 1,15 % більше порівняно з 2023 р. Основну частку у структурі доходів підприємства впродовж усього періоду становить чистий дохід від реалізації продукції, який у 2023 р. складав 23126 тис. грн (95,16 %), у 2024 р. – 22380 тис. грн (84,84 %), а у 2025 р. – 22184 тис. грн (90,24 %). Водночас у 2025 р. порівняно з 2023 р. спостерігається його зменшення на 942 тис. грн або на 4,07 %, що свідчить про певне скорочення обсягів реалізації продукції.

Натомість інші операційні доходи демонструють зростання – їх обсяг збільшився з 1177 тис. грн у 2023 р. до 2399 тис. грн у 2025 р., тобто на 1222 тис. грн або на 103,82 %. Частка цих доходів у загальній структурі також зросла з 4,84 % до 9,76 %. Таким чином, незважаючи на зниження доходів від основної діяльності, збільшення інших операційних доходів частково компенсувало це скорочення та забезпечило незначне зростання загального обсягу доходів підприємства.

Структурні зрушення свідчать про певне зменшення частки основної діяльності у формуванні доходів підприємства та зростання ролі додаткових

джерел надходжень. Така тенденція може розглядатися як чинник підвищення фінансової гнучкості підприємства, однак водночас створює певні ризики у разі нестабільності інших операційних доходів ТОВ «Фешен Груп».

Витрати є важливою складовою фінансово-господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп», оскільки вони безпосередньо впливають на рівень прибутковості та конкурентоспроможності підприємства. Вони відображають обсяг ресурсів, використаних у процесі виробництва й реалізації продукції, та характеризують ефективність управління ними. Рациональне планування і контроль витрат сприяють оптимізації собівартості продукції, підвищенню маржинальності та забезпеченню стабільних фінансових результатів. Водночас нерациональна структура витрат може призводити до зниження рентабельності та погіршення фінансової стійкості підприємства. Саме тому аналіз витрат виступає важливим інструментом виявлення резервів підвищення ефективності діяльності та зміцнення ринкових позицій ТОВ «Фешен Груп» [81].

Оцінку формування витрат господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп» наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз формування витрат господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп»

Показники	2023		2024		2025		Відхилення 2025 р. до 2023 р.		
	тис. грн.	пито- ма вага, %	тис. грн.	пито- ма вага, %	тис. грн.	пито- ма вага, %	+, -	%	п.с.
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	16978	73,18	17562	74,40	18612	77,48	1634	9,62	4,30
Інші операційні витрати, тис.грн.	6223	26,82	5834	24,72	5287	22,01	-936	-15,04	-4,81
Витрати з податку на прибуток, тис.грн.	0,0	0,00	209	0,89	123	0,51	123	100,00	0,51
Разом	23201	100,00	23605	100,00	24022	100,00	821	3,54	х

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Аналіз формування витрат господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп» свідчить про зростання їх загального обсягу протягом досліджуваного періоду.

Загальна сума витрат підприємства збільшилася з 23201 тис. грн у 2023 р. до 24022 тис. грн у 2025 р., що становить приріст на 821 тис. грн або 3,54 %.

Найбільшу частку у структурі витрат займає собівартість реалізованої продукції, яка зросла з 16978 тис. грн до 18612 тис. грн, тобто на 1634 тис. грн або 9,62 %, а її питома вага підвищилася з 73,18 % до 77,48 %. Водночас інші операційні витрати скоротилися з 6223 тис. грн у 2023 р. до 5287 тис. грн у 2025 р., що на 936 тис. грн або 15,04 % менше, а їх частка зменшилася з 26,82 % до 22,01 %.

Крім того, у структурі витрат у 2024-2025 рр. з'явилися витрати з податку на прибуток, які у 2025 р. становили 123 тис. грн або 0,51 %. Загалом зміни у структурі витрат свідчать про зростання ролі виробничих витрат у діяльності підприємства та одночасне скорочення інших операційних витрат.

Загалом структура витрат зміщується у бік збільшення частки виробничих витрат, що підкреслює зростаюче значення собівартості у формуванні фінансових результатів. Водночас зменшення обсягу операційних витрат можна розглядати як позитивний сигнал ефективного управління ресурсами ТОВ «Фешен Груп».

Аналіз прибутку ТОВ «Фешен Груп» є ключовим для оцінки ефективності використання ресурсів та визначення факторів, що впливають на фінансові результати. Він дозволяє простежити динаміку доходів і витрат та їхній вплив на валовий, операційний і чистий прибуток. Такий аналіз допомагає керівництву приймати обґрунтовані рішення щодо оптимізації виробничих процесів і фінансової політики. Оцінка прибутку також важлива для стратегічного планування та майбутніх інвестицій. Вивчення його структури дає змогу визначити ефективні напрями діяльності та резерви підвищення рентабельності. Крім того, аналіз прибутку сприяє контролю фінансової дисципліни і виконанню планових показників.

Дані щодо формування прибутку ТОВ «Фешен Груп» за фінансовою звітністю представлені у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Аналіз формування прибутку підприємства ТОВ «Фешен Груп»

Показники	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
	2023	2024	2025	+,-	%
Валовий прибуток, тис.грн.	6148	4818	3572	-2576	-41,9
Операційний прибуток, тис.грн.	1102	2983	684	-418	-37,9
Прибуток до оподаткування, тис.грн.	1102	2983	684	-418	-37,9
Чистий прибуток, тис.грн.	1102	2774	561	-541	-49,1

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Аналіз показників прибутку ТОВ «Фешен Груп» свідчить про істотне зниження фінансових результатів у 2025 році порівняно з 2023 роком. Валовий прибуток зменшився на 2 576 тис. грн, або на 41,9 %, що вказує на зростання собівартості продукції та/або зниження доходів від реалізації. Операційний прибуток скоротився на 418 тис. грн (-37,9 %), що свідчить про зниження ефективності основної діяльності підприємства. Прибуток до оподаткування повторює цю тенденцію, а чистий прибуток знизився майже наполовину – на 541 тис. грн (-49,1 %), що є критичним показником для фінансової стійкості. Загалом, динаміка прибутку свідчить про потребу у вдосконаленні управління витратами та доходами, підвищенні ефективності виробничих процесів і оптимізації фінансової політики підприємства.

Розподіл прибутку є важливою складовою системи управління фінансами ТОВ «Фешен Груп», оскільки визначає пріоритети використання наявних коштів. Він охоплює покриття витрат, формування резервних фондів, інвестування в розвиток виробництва та виплату дивідендів засновникам. Раціональна політика розподілу прибутку сприяє зміцненню фінансової стабільності компанії, підвищує її привабливість для інвесторів та підтримує сталий розвиток.

Крім того, ефективне використання прибутку дозволяє реалізовувати соціальні та мотиваційні програми для персоналу, стимулюючи його продуктивність та лояльність. Управлінські рішення з цього питання ґрунтуються на аналізі фінансових результатів, потребах підприємства та його

стратегічних цілях. Таким чином, розподіл прибутку виконує не лише фінансову функцію, а й служить інструментом реалізації стратегічних завдань компанії.

Динаміка та структура розподілу чистого прибутку ТОВ «Фешен Груп» за напрямками використання наведені у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка та структура розподілу чистого прибутку за напрямками розвитку ТОВ «Фешен Груп»

Показники	2023		2024		2025		Відхилення 2025 р. до 2023 р.		
	тис. грн.	пито-ма вага, %	тис. грн.	пито-ма вага, %	тис. грн.	пито-ма вага, %	+, -	%	п.с.
Виплати дивідендів учасникам	136	12,34	273	9,84	46	8,20	-90	-66,18	-4,14
Створення резервного капіталу	45	4,08	173	6,24	44	7,84	-1	-2,22	3,76
Погашення збитків минулих періодів	65	5,90	91	3,28	27	4,81	-38	-58,46	-1,09
Розвиток виробництва	383	34,75	1088	39,22	235	41,89	-148	-38,64	7,13
Матеріальне заохочення працівників	239	21,69	576	20,76	125	22,28	-114	-47,70	0,59
Соціальний розвиток	130	11,80	339	12,22	60	10,70	-70	-53,85	-1,10
Інші цілі	104	9,44	234	8,44	24	4,28	-80	-76,92	-5,16
Разом	1102	100	2774	100	561	100	-541	-49,09	х

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Аналіз динаміки та структури розподілу чистого прибутку ТОВ «Фешен Груп» свідчить про значне зменшення загальної величини прибутку у 2025 році порівняно з 2023 роком на 49,1 %, що вплинуло на всі напрями його використання. Найбільше скоротилися виплати дивідендів учасникам (на 66,2 %) та інші цілі (на 76,9 %), що свідчить про обмеження фінансування додаткових або менш пріоритетних напрямів через зниження прибутку.

Фінансування розвитку виробництва зменшилось на 38,6 %, хоча частка цього напрямку у структурі зросла з 34,8 % до 41,9 %, що вказує на пріоритетність інвестування у виробничі потужності навіть за умов зниження прибутку. Витрати на матеріальне заохочення працівників скоротилися на

47,7 %, проте їхня частка у структурі залишилася приблизно стабільною, що свідчить про збереження мотиваційної політики. Створення резервного капіталу зменшилось лише незначно (на 2,2 %), а його питома вага у структурі зросла до 7,8 %, підкреслюючи прагнення компанії забезпечити фінансову стабільність. Загалом таблиця демонструє, що при скороченні прибутку підприємство намагається зберегти стратегічні напрями розвитку та підтримку ключових ресурсів, одночасно оптимізуючи витрати на менш критичні цілі.

Проаналізувавши фінансові показники ТОВ «Фешен Груп», можна зробити висновок, що є певна нестабільність у динаміці прибутковості підприємства в 2025 році порівняно з 2023 роком.

Аналіз прибутку показав, що підприємство зберігає фокус на розвитку виробництва, незважаючи на загальне скорочення фінансових результатів. Розподіл чистого прибутку демонструє зменшення виплат дивідендів і скорочення соціальних та інших неосновних витрат, при цьому пріоритети залишаються у виробництві та матеріальному заохоченні персоналу.

Створення резервного капіталу залишається стабільним і навіть збільшує свою частку у структурі прибутку, що забезпечує фінансову стійкість. Загалом, підприємство намагається зберегти ключові стратегічні напрями розвитку та мотиваційні програми персоналу. У той же час отримані результати підкреслюють необхідність удосконалення контролю за прибутковістю, оптимізації витрат і підвищення ефективності управління ресурсами для стабілізації фінансового стану та забезпечення довгострокового зростання.

Крім того, аналіз доходів і витрат свідчить про необхідність підвищення ефективності використання ресурсів і оптимізації виробничих процесів. Зростання питомої ваги собівартості в структурі витрат вказує на потребу у впровадженні економічно обґрунтованих заходів щодо скорочення виробничих витрат. Водночас диверсифікація джерел доходів створює можливості для підвищення стійкості підприємства в умовах коливань ринку та економічної невизначеності.

2.3. Оцінка стану управління прибутком підприємства

Оцінка стану управління прибутком підприємства є важливим етапом фінансового аналізу, оскільки прибуток визначає фінансову стійкість та потенціал розвитку компанії. Вона дозволяє виявити ефективність використання ресурсів, оптимізацію витрат і результативність управлінських рішень.

Аналіз прибутку дає змогу оцінити структуру доходів і витрат, визначити резерви підвищення рентабельності та розробити стратегії фінансового зростання. Крім того, оцінка управління прибутком сприяє підвищенню інвестиційної привабливості та забезпечує прозорість фінансово-господарської діяльності. Такий підхід створює основу для прийняття обґрунтованих рішень щодо розвитку підприємства і зміцнення його конкурентних позицій.

Дослідження механізмів управління прибутком на підприємстві ТОВ «Фешен Груп» має ключове значення, адже прибуток є головним показником результативності його діяльності. Він відображає ефективність виробничих і фінансових процесів та демонструє здатність компанії забезпечувати свій подальший розвиток. Раціональне управління прибутком сприяє підтриманню фінансової стабільності підприємства, водночас створюючи умови для розширення виробництва та впровадження інноваційних рішень [57].

Для ТОВ «Фешен Груп» прибутковість відіграє ключову роль, оскільки компанія функціонує у висококонкурентному середовищі та значною мірою залежить від зовнішніх ринків. Раціональне планування, розподіл і використання прибутку дозволяють підвищити конкурентоспроможність та зміцнити фінансову стабільність підприємства. Тому детальне вивчення процесів його формування та управління є необхідним для визначення ефективних шляхів підвищення результативності діяльності. Аналіз цих механізмів створює основу для розробки практичних рекомендацій, спрямованих на покращення економічних показників компанії [55].

Система управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» представляє собою комплексний механізм, який інтегрує планування, організацію, контроль і аналіз фінансових результатів з метою максимізації економічної ефективності. Вона охоплює формування доходів, оптимізацію витрат, визначення обсягів виробництва та реалізації продукції, а також вибір найбільш вигідних напрямів інвестування. Ключовим елементом системи є контроль за рентабельністю продукції та загальної діяльності, що дозволяє оперативно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Управління прибутком базується на поєднанні стратегічних та тактичних підходів, спрямованих на досягнення стабільності та довгострокового розвитку. Окрім цього, система враховує необхідність забезпечення фінансової стійкості, підтримки платоспроможності та зміцнення конкурентних позицій підприємства на внутрішньому й зовнішньому ринках.

Огляд ключових компонентів системи управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» наведено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

**Характеристика ключевих компонентів системи управління прибутком
ТОВ «Фешен Груп»**

Складова системи	Опис	Основні завдання
1	2	3
Планування прибутку	Прогнозування доходів і витрат, встановлення цільових показників фінансових результатів	Забезпечити реалістичність фінансових планів і створити базу для управлінських рішень
Облік і аналіз	Ведення бухгалтерського та управлінського обліку, оцінка структури доходів і витрат	Виявити резерви підвищення прибутковості та оцінити вплив факторів на фінансові результати
Контроль витрат	Постійний моніторинг витрат на виробництво та реалізацію продукції	Зменшити собівартість, усунути непотрібні витрати і підвищити ефективність використання ресурсів
Управління доходами	Виявлення та використання можливостей для збільшення обсягів реалізації і розширення асортименту продукції	Розширити ринки збуту та підвищити конкурентоспроможність товарів
Управління ціноутворенням	Визначення оптимальної цінової політики з урахуванням попиту та конкурентного середовища	Забезпечити баланс між доступністю продукції для споживачів і рентабельністю виробництва
Фінансовий контроль і аудит	Перевірка правильності розподілу прибутку та дотримання фінансової дисципліни	Запобігти фінансовим ризикам і забезпечити прозорість та законність операцій

Продовження табл. 2.8

1	2	3
Розподіл прибутку	Формування фондів розвитку, соціальних програм і виплати дивідендів	Спрямувати фінансові ресурси на розвиток підприємства та мотивацію персоналу
Інвестиційна політика	Використання частини прибутку для інноваційних проектів і модернізації виробництва	Підвищити конкурентоспроможність компанії та забезпечити довгострокове зростання

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Об'єкти управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» охоплюють усі ключові елементи фінансової діяльності, що безпосередньо визначають рівень та динаміку прибутку компанії. Серед них виділяються надходження від реалізації продукції та надання послуг, додаткові операційні доходи, витрати на виробництво та збут, адміністративні видатки, податкові зобов'язання та формування резервів.

Окрему роль відіграють показники прибутку до оподаткування та чистого прибутку, а також напрями його використання, зокрема фінансування розвитку виробництва, створення резервного фонду, виплата дивідендів та витрати на соціальні потреби. Управління цими складовими дає змогу оптимізувати фінансові результати, забезпечити стабільність грошових потоків та підвищити загальну ефективність господарської діяльності.

Особлива увага приділяється контролю співвідношення доходів і витрат, своєчасності їх обліку та доцільності використання прибутку для реалізації стратегічних і поточних цілей підприємства. Це дозволяє підприємству підтримувати фінансову стійкість і забезпечувати довгострокове зростання.

Огляд об'єктів управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» представлено у табл. 2.9.

Суб'єктами управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» виступають основні керівники та управлінські органи, які здійснюють контроль над формуванням, використанням та розподілом фінансових результатів компанії. Вони приймають стратегічні та оперативні рішення, що визначають ефективність прибутковості та фінансову стабільність підприємства.

**Характеристика об'єктів управління прибутком підприємства
ТОВ «Фешен Груп»**

Об'єкт управління прибутком	Опис
Доходи від реалізації продукції та послуг	Надходження від продажу вироблених товарів та наданих послуг; виступають основним джерелом формування прибутку.
Інші операційні доходи	Доходи від додаткових послуг, фінансових операцій або інших видів діяльності, не пов'язаних з основним виробництвом.
Витрати на виробництво та збут	Включають собівартість продукції, витрати на логістику, маркетинг і реалізацію; визначають рівень валового прибутку.
Адміністративні та загальноуправлінські витрати	Витрати, пов'язані з управлінням підприємством: зарплата адміністративного персоналу, оренда, офісні та інші адміністративні витрати.
Податкові платежі та резерви	Включають податок на прибуток, формування резервних фондів та інших зобов'язань перед державними органами або самим підприємством.
Прибуток до оподаткування	Фінансовий результат діяльності до вирахування податків; використовується для оцінки ефективності господарської діяльності.
Чистий прибуток	Результат після сплати податків; визначає можливості підприємства для інвестування, розвитку і виплати дивідендів.
Напрями розподілу прибутку	Включають фінансування розвитку виробництва, соціальні та мотиваційні програми, формування резервного капіталу та виплату дивідендів.

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Суб'єкти управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» – це основні керівники та структурні органи, які безпосередньо визначають порядок формування, використання та розподілу фінансових результатів підприємства. Вони здійснюють планування доходів і витрат, контролюють ефективність використання ресурсів та приймають рішення щодо інвестування та фінансування розвитку. Крім того, ці суб'єкти забезпечують реалізацію стратегічних і тактичних завдань компанії, підтримуючи фінансову стабільність і підвищуючи прибутковість діяльності. Вони також відповідають за оцінку ризиків та прийняття своєчасних управлінських рішень для підтримки конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Роль та обов'язки окремих суб'єктів у процесі управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» наведено у табл. 2.10.

**Функції окремих суб'єктів у сфері управління прибутком
підприємства ТОВ «Фешен Груп»**

Суб'єкт управління	Основні функції у сфері управління прибутком
Власники	Приймають ключові рішення щодо використання та розподілу чистого прибутку, формують резервні фонди, затверджують стратегічні інвестиції та встановлюють політику виплати дивідендів.
Вищий керівний склад	Здійснює стратегічне та оперативне керівництво підприємством, контролює виконання фінансових планів, ухвалює рішення щодо оптимізації витрат і підвищення прибутковості.
Фінансовий відділ	Планує та аналізує фінансові показники, прогнозує рівень прибутку, здійснює контроль за витратами та оцінює ефективність інвестиційних і виробничих рішень.
Відділ збуту	Організовує процес продажу продукції, контролює доходи від реалізації, досліджує ринковий попит і впливає на обсяг отриманого прибутку.
Виробничий відділ	Забезпечує виконання виробничих планів, контролює витрати на виробництво, підвищує продуктивність та рентабельність продукції.
Відділ постачання	Планує закупівлю сировини та матеріалів, контролює їхню вартість і наявність, оптимізує витрати для збільшення валового прибутку.
Бухгалтерія	Веде облік доходів і витрат, готує фінансову звітність, контролює нарахування податків і забезпечує точність даних для прийняття управлінських рішень.

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Суб'єкти, що керують прибутком ТОВ «Фешен Груп», утворюють єдину систему планування та контролю фінансових результатів підприємства. Власники визначають стратегічні пріоритети щодо використання прибутку та приймають ключові рішення щодо його розподілу. Вищий керівний склад координує діяльність усіх структурних підрозділів, забезпечуючи виконання фінансових цілей компанії. Фінансовий, виробничий та відділ збуту безпосередньо впливають на формування доходів і контроль витрат, підвищуючи загальну ефективність діяльності. Бухгалтерія гарантує точність обліку та достовірність фінансових даних, необхідних для прийняття управлінських рішень. Усі ці суб'єкти спільно формують цілісний механізм управління прибутком, що підтримує фінансову стабільність та розвиток підприємства.

Оцінка ефективності системи управління прибутком є вирішальним фактором для підтримки стабільності та розвитку ТОВ «Фешен Груп». Вона

дозволяє оцінити, наскільки реалізовані заплановані показники, виявити слабкі місця у використанні ресурсів та проаналізувати результативність прийнятих управлінських рішень. Такий аналіз формує основу для оптимізації стратегії прибутковості, підвищення фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства. Крім того, оцінка ефективності сприяє своєчасному виявленню потенційних ризиків і розробці заходів для їх мінімізації. У підсумку вона стає ключовим інструментом системи управління, що забезпечує гармонійне поєднання короткострокових і довгострокових фінансових цілей компанії.

Оцінка прибутковості та рентабельності підприємства є критичною складовою фінансового аналізу, оскільки вона демонструє ефективність використання наявних ресурсів та доходність основної діяльності компанії. Такий аналіз дозволяє виявляти як сильні, так і слабкі сторони фінансової стратегії, оцінювати здатність підприємства отримувати прибуток і підтримувати стабільний фінансовий стан. Показники рентабельності дають змогу порівнювати результативність різних підрозділів або проектів, що сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень щодо оптимального розподілу ресурсів. Крім того, дані про прибутковість виступають ключовим орієнтиром для інвесторів та кредиторів, оцінюючи привабливість підприємства для вкладення капіталу та надання фінансування.

Дані щодо прибутковості та рентабельності діяльності ТОВ «Фешен Груп» наведені у табл. 2.11.

Аналіз показників прибутковості та рентабельності ТОВ «Фешен Груп» демонструє негативну динаміку у 2025 році порівняно з 2023 роком. Валова рентабельність і рентабельність реалізації продукції значно знизилася, що свідчить про зростання виробничих витрат і зменшення ефективності основної діяльності. Операційна та чиста рентабельність також зменшилися, що відображає скорочення прибутку від продажів та операційної діяльності. Показники рентабельності активів і власного капіталу істотно знизилася, вказуючи на меншу віддачу від вкладених ресурсів і зменшення економічної ефективності підприємства.

Таблиця 2.11

**Аналіз показників прибутковості та рентабельності
господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп»**

Показники	Роки			Відхилення 2025 р. до 2023 р.
	2023	2024	2025	
Валова рентабельність виробничих витрат, %	36,21	27,43	19,19	-17,02
Коефіцієнт окупності виробничих витрат	2,76	3,65	5,21	2,45
Коефіцієнт окупності чистого доходу	3,76	4,65	6,21	2,45
Рентабельність операційної діяльності, %	4,75	12,75	2,86	-1,89
Рентабельність господарської діяльності, %	4,75	12,75	2,86	-1,89
Рентабельність підприємства, %	4,75	11,86	2,35	-2,41
Чиста рентабельність виручки від реалізації продукції, %	4,77	12,39	2,53	-2,24
Рентабельність активів, %	11,67	23,45	4,20	-7,46
Рентабельність виручки від операційної діяльності, %	4,54	11,31	2,78	-1,75
Коефіцієнт покриття виробничих витрат	0,73	0,78	0,84	0,10
Коефіцієнт окупності виробничих витрат	1,36	1,27	1,19	-0,17
Коефіцієнт покриття витрат операційної діяльності	0,95	0,89	0,97	0,02
Коефіцієнт окупності витрат операційної діяльності	1,05	1,05	0,18	-0,86
Коефіцієнт покриття активів	0,41	0,53	0,60	0,19
Коефіцієнт окупності активів	2,45	1,89	1,66	-0,78
Рентабельність власного капіталу, %	14,94	29,77	5,22	-9,72
Коефіцієнт покриття власного капіталу	0,32	0,42	0,48	0,17
Коефіцієнт окупності власного капіталу	3,13	2,40	2,06	-1,07
Загальна економічна рентабельність, %	11,67	25,22	5,13	-6,54
Рентабельність реалізації продукції, %	36,21	27,43	19,19	-17,02

Джерело: складено автором на основі даних підприємства

Загалом результати вказують на необхідність оптимізації витрат, підвищення ефективності використання ресурсів та посилення контролю за прибутковістю для відновлення фінансової стійкості.

Отже, для підвищення прибутковості ТОВ «Фешен Груп» необхідно оптимізувати виробничі витрати, контролювати собівартість продукції та підвищувати продуктивність праці. Варто удосконалити ціноутворення, політику продажів і роботу з дебіторською заборгованістю, а також ефективно використовувати активи. Розвиток нових напрямів діяльності та інвестиційних проєктів сприятиме збільшенню доходів. Впровадження сучасного фінансового планування, контролю та систем мотивації персоналу допоможе стабілізувати фінансові результати та підвищити рентабельність підприємства.

Висновки до розділу 2

Об'єктом дослідження у сфері управління прибутком є ТОВ «Фешен Груп» – спільне українсько-італійське підприємство, яке займається виробництвом і реалізацією взуття під відомою італійською торговою маркою «Inblu». Компанія орієнтує свою діяльність на задоволення потреб широкого кола споживачів, охоплюючи різні вікові та соціальні категорії населення. Виробництво основної продукції здійснюється на території України із використанням сучасних технологічних рішень та систем контролю якості, що сприяє підтриманню високого рівня конкурентоспроможності продукції на внутрішньому ринку.

Аналіз економічних показників ТОВ «Фешен Груп» за 2023-2025 рр. свідчить про погіршення фінансових результатів підприємства. Чистий дохід зменшився на 4,08 %, що спричинило скорочення валового прибутку на 41,91 %. Найбільш суттєвим є зниження чистого прибутку майже на 49 %, що вказує на зменшення ефективності діяльності. Водночас середньорічна вартість активів зростає на 41,14 %, переважно за рахунок збільшення оборотних активів, тоді як необоротні активи дещо скоротилися.

Система управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» забезпечує планування, контроль і аналіз фінансових результатів для максимізації доходів. Вона охоплює формування доходів, оптимізацію витрат, визначення обсягів виробництва та ефективні напрямки інвестування. Ключовим елементом є контроль рентабельності продукції та діяльності для оперативного реагування на зміни ринку.

Аналіз прибутковості та рентабельності ТОВ «Фешен Груп» показує зниження більшості ключових фінансових показників у 2025 році порівняно з 2023-м. Стан прибутковості потребує посиленої уваги для стабілізації фінансових результатів та ефективного використання ресурсів. Для підвищення доходності підприємству слід оптимізувати виробничі витрати, контролювати собівартість продукції, підвищувати продуктивність праці та вдосконалювати систему ціноутворення і політику продажів.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ФЕШЕН ГРУП»

3.1. Формування механізму забезпечення прибутковості діяльності підприємства

Розробка шляхів удосконалення системи управління прибутком є ключовим етапом забезпечення фінансової стабільності та зміцнення конкурентних позицій ТОВ «Фешен Груп». Система управління прибутком безпосередньо впливає на ефективність використання ресурсів, результати фінансової діяльності та загальний розвиток компанії. Сучасні ринкові умови, коливання попиту та посилення конкуренції вимагають постійного вдосконалення механізмів контролю доходів і витрат. Раціональне управління прибутком дозволяє оперативно приймати стратегічні та тактичні рішення для підвищення фінансових показників. Крім того, воно створює умови для оптимізації витрат і підвищення рентабельності виробничої діяльності.

Для ТОВ «Фешен Груп» вдосконалення системи управління прибутком є ключовим чинником забезпечення стабільного розвитку та зміцнення позицій на внутрішньому й зовнішньому ринках. Аналіз поточних процесів дозволяє виявляти резерви для підвищення ефективності діяльності та зниження фінансових ризиків. Впровадження сучасних інструментів управління забезпечує більш раціональний розподіл прибутку між розвитком виробництва, соціальними програмами та матеріальним стимулюванням персоналу. Системний підхід до управління прибутком підвищує довіру інвесторів і партнерів, створюючи стабільну фінансову основу для підприємства. У результаті, удосконалена система управління прибутком стає необхідною умовою сталого розвитку та довгострокової фінансової стійкості компанії.

Система управління прибутком повинна бути достатньо гнучкою, щоб

швидко реагувати на коливання ринку, зміну попиту та витрат, а також на непередбачувані економічні ризики. Вона має забезпечувати можливість оперативного коригування планів доходів і витрат, адаптації фінансових стратегій до поточних умов і впровадження ефективних інструментів підвищення продуктивності. Гнучкість системи дозволяє раціонально розподіляти прибуток між інвестиціями у виробництво, соціальні програми та матеріальне стимулювання персоналу, підтримуючи збалансований розвиток підприємства. Крім того, така система підвищує конкурентоспроможність ТОВ «Фешен Груп», зміцнює фінансову стабільність і сприяє збереженню довіри інвесторів та партнерів.

Розробка та впровадження заходів з підвищення ефективності управління прибутком дозволяє більш раціонально використовувати фінансові ресурси, скорочувати витрати та підвищувати рентабельність виробництва. Вони забезпечують своєчасне планування доходів і витрат, оптимізацію податкового навантаження та формування стабільної фінансової політики. Крім того, такі заходи дають змогу ефективно розподіляти прибуток між інвестиційними проєктами, соціальними програмами та матеріальним стимулюванням працівників. Впровадження цих механізмів підвищує прозорість фінансових потоків, зміцнює контроль за використанням активів і активізує стратегічне планування. У підсумку це сприяє підвищенню конкурентоспроможності та фінансової стійкості ТОВ «Фешен Груп».

Дослідження теоретичних і практичних аспектів економічного управління різними об'єктами показало, що при управлінні прибутком ТОВ «Фешен Груп» доцільно застосовувати комплекс наукових підходів. Системний підхід забезпечує цілісне сприйняття всіх процесів формування та розподілу прибутку. Комплексний і інтеграційний підходи сприяють узгодженню фінансових, виробничих і маркетингових складових діяльності підприємства. Маркетинговий підхід орієнтує управління прибутком на потреби ринку та споживачів, а функціональний і процесний – оптимізують внутрішні бізнес-процеси. Динамічний та відтворювальний підходи дозволяють адаптуватися до

змін ринкової кон'юнктури та підтримувати фінансову стабільність. Нормативний, кількісний та адміністративний підходи забезпечують встановлення стандартів, прогнозування фінансових результатів і контроль їх виконання, тоді як поведінковий та ситуаційний враховують людський фактор і конкретні умови прийняття рішень. Такий комплексний підхід підвищує ефективність управління прибутком і забезпечує стійкий розвиток підприємства [4; 24].

Сутність, переваги та очікувані результати застосування сучасних підходів до управління прибутком на прикладі ТОВ «Фешен Груп» наведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Сутність, переваги та можливі результати від використання сучасних підходів до управління прибутком підприємства ТОВ «Фешен Груп»

Управлінський підхід	Сутність	Переваги	Очікувані результати
1	2	3	4
Системний	Розгляд прибутку як цілісної системи, що об'єднує фінанси, виробництво та маркетинг	Забезпечує узгодженість дій підрозділів та цілісність рішень	Підвищення ефективності використання ресурсів, оптимізація фінансових результатів
Комплексний / інтеграційний	Врахування взаємозв'язку всіх напрямів діяльності при прийнятті рішень	Координація фінансових, виробничих та маркетингових процесів	Збалансований розвиток підприємства, зростання рентабельності
Маркетинговий	Орієнтація управління прибутком на потреби ринку та клієнтів	Підвищення конкурентоспроможності продукції, гнучкість щодо ринкових змін	Збільшення доходів, розширення ринкової частки
Функціональний	Управління окремими функціональними сферами (виробництво, збут, фінанси)	Чітка організація бізнес-процесів і контроль виконання завдань	Зростання продуктивності та ефективності операцій
Процесний	Орієнтація на оптимізацію формування та розподілу прибутку	Зниження витрат часу та ресурсів, стандартизація процесів	Прискорення обігу коштів, скорочення витрат
Динамічний	Адаптація управління прибутком до змін ринку	Гнучкість і оперативність ухвалення рішень	Мінімізація ризиків, стабілізація фінансових показників

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4
Відтворювальний	Планування прибутку з урахуванням потреби в інвестиціях і відновленні ресурсів	Забезпечує стійкий розвиток компанії	Стабільний фінансовий стан, гарантія ресурсного забезпечення
Нормативний / кількісний	Використання стандартів, нормативів і математичних моделей	Об'єктивність оцінки та прогнозування	Точне планування доходів і витрат, контроль фінансових показників
Адміністративний	Вплив на процеси через накази, розпорядження та внутрішні регламенти	Чіткість і дисципліна у виконанні рішень	Досягнення стратегічних цілей, підвищення ефективності управління
Поведінковий / ситуаційний	Врахування людського фактора та конкретної ситуації при ухваленні рішень	Зменшення конфліктів, врахування мотивації персоналу	Підвищення продуктивності співробітників, ефективне прийняття управлінських рішень

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

У сучасних умовах підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» має здійснюватися на основі комплексного підходу, який інтегрує фінансові, виробничі та маркетингові процеси. Це передбачає одночасне планування доходів, контроль витрат та оптимізацію ресурсів для досягнення максимальної рентабельності підприємства. Крім того, важливо впроваджувати гнучкі механізми розподілу прибутку, що сприяють інвестиціям у розвиток виробництва та підтримці соціальних програм для персоналу.

Система управління прибутком має бути гнучкою та здатною адаптуватися до змін ринкових умов і потреб споживачів, що забезпечує швидке реагування на коливання попиту. Важливим є застосування сучасних фінансових інструментів та нормативно-кількісних методів для точного прогнозування та контролю показників прибутковості. Крім того, слід зосередитися на мотивації керівників і персоналу за допомогою матеріальних і нематеріальних стимулів, що сприяють підвищенню продуктивності та ефективності роботи.

Маркетинговий підхід дозволяє оптимізувати продуктовий асортимент і

підвищити конкурентоспроможність компанії на ринку. Комплексний підхід передбачає постійний моніторинг економічної ситуації та внутрішніх показників для своєчасної адаптації стратегій. Інтеграційні та процесні методи забезпечують координацію роботи всіх підрозділів і ефективне управління оборотними та необоротними активами. У результаті такий підхід сприяє стабільному зростанню прибутку, зміцненню фінансової стійкості та закріпленню довгострокових конкурентних переваг ТОВ «Фешен Груп».

Розробка організаційно-економічного механізму забезпечення прибутковості підприємства є ключовим етапом управління його фінансовою стабільністю та довгостроковою конкурентоспроможністю. Цей механізм систематизує процеси планування, контролю та аналізу доходів і витрат, що дозволяє максимально ефективно використовувати ресурси. Він передбачає чітке визначення об'єктів і суб'єктів управління прибутком, розподіл відповідальності за досягнення фінансових результатів та формування мотиваційних стимулів для персоналу. Додатково механізм включає застосування сучасних підходів і методів оцінки фінансових показників, що забезпечує точне прогнозування наслідків управлінських рішень і підтримує стійкий розвиток підприємства.

Важливою складовою є інтеграція виробничих, маркетингових і фінансових процесів для забезпечення сталого зростання доходів. Організаційно-економічний механізм передбачає також гнучкість і здатність адаптуватися до змін ринкових умов і споживчих потреб, що дозволяє швидко реагувати на коливання попиту та пропозиції. Впровадження такого механізму сприяє стабільності прибутку, підвищенню рентабельності діяльності та зміцненню фінансового потенціалу підприємства. Крім того, ефективна реалізація цього механізму забезпечує оптимальне використання ресурсів і створює передумови для довгострокового стратегічного розвитку ТОВ «Фешен Груп».

Отже, доцільно проаналізувати організаційно-економічний механізм діяльності ТОВ «Фешен Груп», який спрямований на підвищення прибутковості та ефективності функціонування підприємства (рис. 3.1).

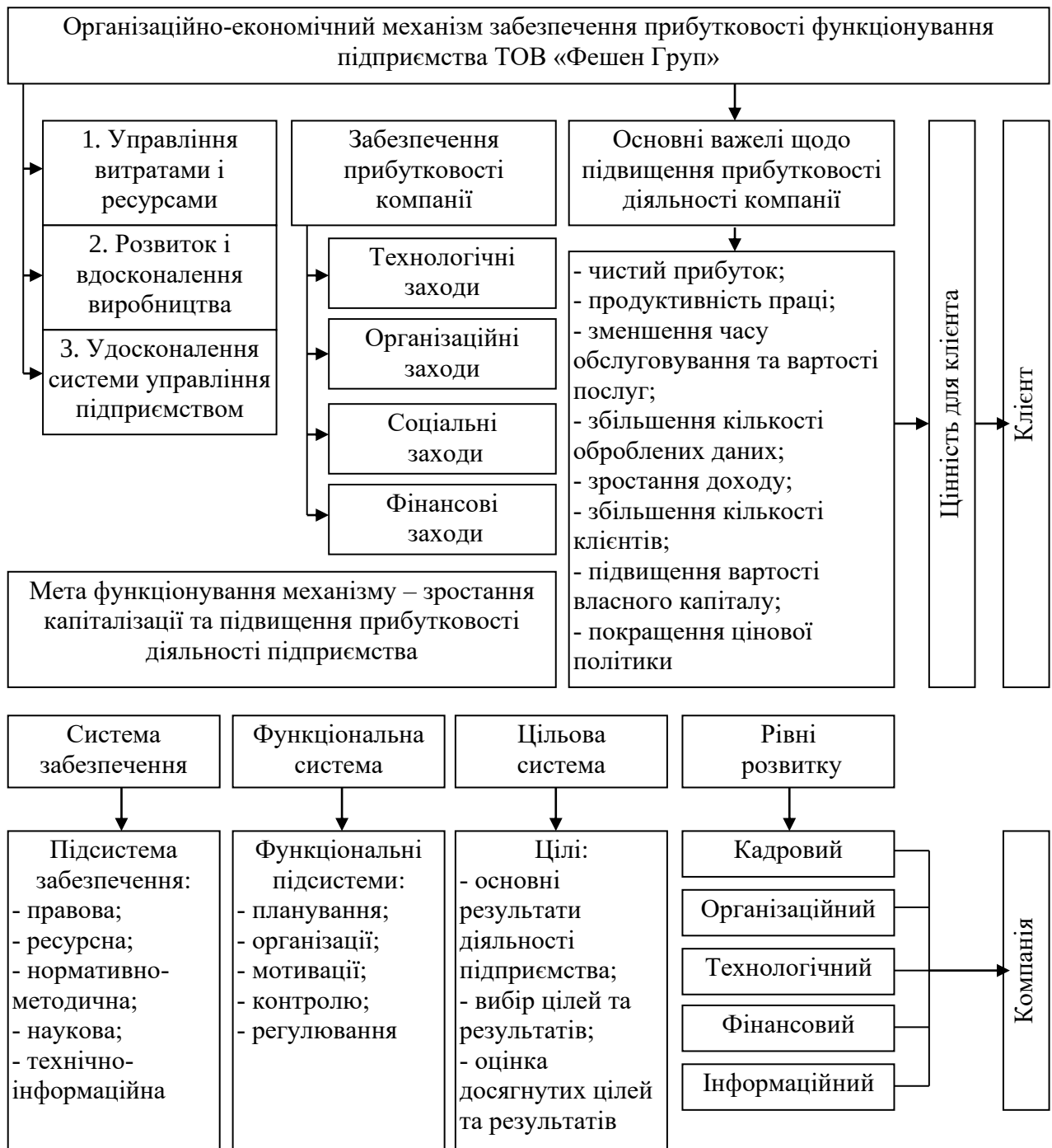

Рис. 3.1. Організаційно-економічний механізм підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Фешен Груп»

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Діяльність організаційно-економічного механізму, спрямованого на підвищення прибутковості ТОВ «Фешен Груп», повинна забезпечувати досягнення конкретних позитивних результатів, що наведено у табл. 3.2.

**Позитивні результати впровадження організаційно-економічного
механізму забезпечення прибутковості функціонування підприємства
ТОВ «Фешен Груп»**

Результат	Суть	Очікуваний ефект
Раціоналізація використання ресурсів	Ефективне управління виробничими, матеріальними та фінансовими ресурсами	Зростання прибутку та скорочення зайвих витрат
Стабілізація фінансових показників	Підтримка постійного рівня доходів, прибутку та рентабельності	Забезпечення фінансової надійності підприємства
Поліпшення контролю доходів і витрат	Планування, облік та моніторинг фінансових потоків	Швидке реагування на відхилення та ефективне управління фінансами
Зміцнення конкурентних позицій	Підвищення фінансової стійкості на ринку	Можливість успішно конкурувати на внутрішньому та зовнішньому ринках
Раціональний розподіл прибутку	Баланс між інвестиціями у виробництво, мотивацією персоналу та соціальними програмами	Ефективне використання прибутку та стимулювання працівників
Підвищення інвестиційної привабливості	Створення умов для залучення зовнішніх інвестицій	Отримання додаткового капіталу та розвиток нових напрямів діяльності
Гнучкість управління	Оперативне реагування на зміни попиту, цін та конкуренції	Збереження прибутковості та адаптація до ринкових змін

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Отже, впровадження організаційно-економічного механізму управління прибутком у ТОВ «Фешен Груп» є визначальним фактором зміцнення фінансової стабільності та підвищення конкурентоспроможності компанії. Цей механізм забезпечує комплексне управління доходами, витратами та прибутком, сприяючи ефективному використанню наявних ресурсів. Він дозволяє оптимально розподіляти прибуток між розвитком виробництва, матеріальним стимулюванням персоналу та реалізацією соціальних програм. Впровадження механізму підвищує прозорість фінансових потоків і дозволяє оперативно реагувати на відхилення від планових показників. У результаті досягається стабілізація фінансових результатів та зниження ризиків господарської діяльності підприємства.

3.2. Напрями підвищення ефективності управління прибутком підприємства

Формування резервів для підвищення результативності управління прибутком є важливою складовою стратегічного розвитку підприємства ТОВ «Фешен Груп». У сучасних ринкових умовах раціональне управління прибутком виступає одним із головних факторів забезпечення фінансової стійкості та посилення конкурентних позицій компанії. Дослідження можливих резервів дає змогу виявити додаткові шляхи вдосконалення структури доходів і витрат, а також підвищення загального рівня рентабельності діяльності. Визначення таких можливостей сприяє прийняттю більш обґрунтованих управлінських рішень та мінімізації фінансових ризиків. Водночас важливу роль у цьому процесі відіграє постійний аналіз як внутрішніх, так і зовнішніх чинників, що впливають на формування та рівень прибутку підприємства [4; 71].

Розроблення напрямів удосконалення створює умови для більш раціонального планування використання ресурсів та підвищення рівня продуктивності праці. Виявлення внутрішніх резервів сприяє формуванню ефективної фінансової політики на підприємстві й стимулює застосування сучасних методів управління. Окрім цього, такий підхід позитивно впливає на рівень мотивації працівників, заохочуючи їх до досягнення вищих фінансових показників і покращення результатів діяльності підприємства.

У процесі реалізації заходів щодо підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» доцільно зосередити увагу на двох основних напрямках:

- удосконаленні системи управління економічною безпекою для зниження фінансових ризиків і захисту активів;
- оптимізації виробничої діяльності, що сприятиме підвищенню продуктивності, скороченню витрат і зростанню рентабельності продукції.

Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню результативності управління прибутком, стабілізації фінансових показників і формуванню

передумов для сталого розвитку підприємства. Усі визначені напрями є взаємопов'язаними та взаємно посилюють ефективність один одного. Використання комплексного підходу до їх упровадження дозволяє більш успішно досягати стратегічних цілей компанії. Водночас важливим залишається постійний моніторинг результатів і своєчасне коригування заходів відповідно до змін ринкового середовища.

Основні резерви підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» систематизовано та представлено на рис. 3.2.

Рис. 3.2. Резерви підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Фешен Груп»

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Таким чином, у процесі реалізації заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Фешен Груп», доцільно приділити увагу таким ключовим напрямкам:

Напрям 1. Удосконалення управління економічною безпекою.

У сучасних ринкових умовах економічна безпека ТОВ «Фешен Груп» набуває особливого значення. Підвищити прибутковість і рентабельність підприємства можна завдяки використанню операційного аналізу, який дає змогу оцінювати ефективність діяльності на різних етапах виробничого процесу.

Аналіз співвідношення «витрати – обсяг виробництва – прибуток», відомий також як аналіз беззбитковості або нульової прибутковості, є ефективним інструментом для визначення критичних точок у діяльності підприємства. Він дозволяє визначити обсяг виробництва, при якому доходи повністю покривають усі витрати, оцінити рівень фінансових ризиків та приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо ціноутворення, планування прибутку та оптимізації витрат. Завдяки цьому методу керівництво може своєчасно виявляти загрози фінансовій стабільності та коригувати виробничі процеси.

Механізм розрахунку точки нульової (граничної) прибутковості підприємства представлено на рис. 3.3.

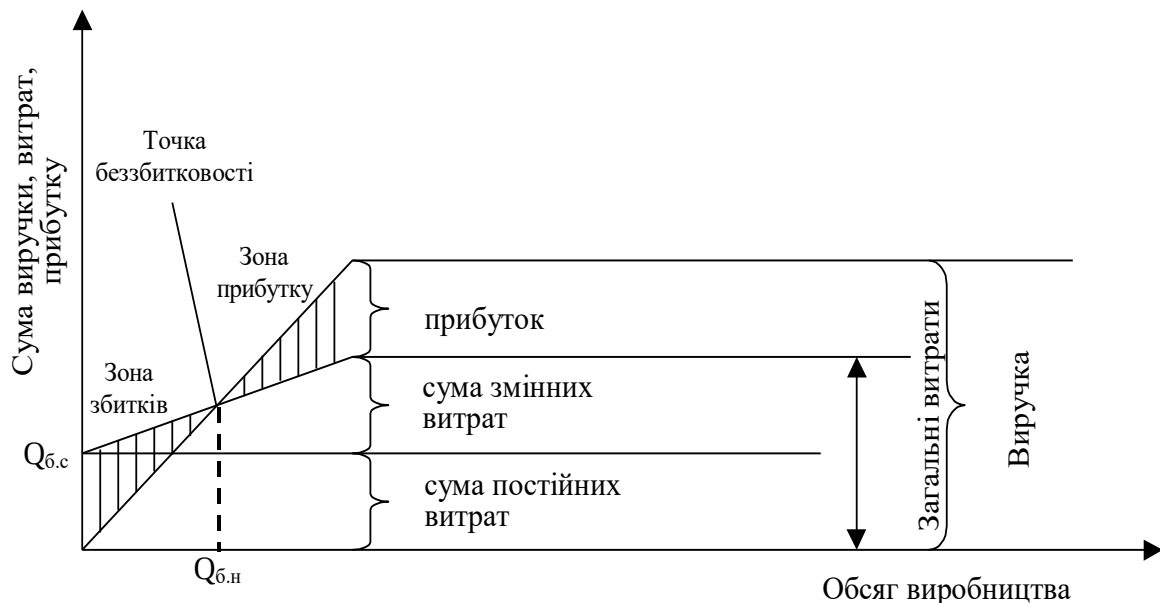

Рис. 3.3. Механізм визначення точки нульової (граничної) прибутковості (рентабельності) підприємства

Джерело: складено автором за [2; 21]

Алгоритм визначення точки нульової (граничної) прибутковості підприємства – це послідовність дій для розрахунку обсягу виробництва або продажу продукції, при якому доходи покривають усі витрати, а прибуток дорівнює нулю [21].

Рівень економічної безпеки ТОВ «Фешен Груп» доцільно оцінювати на основі фінансової звітності за допомогою табличного методу (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Застосування методики «нульової прибутковості» для оцінки економічної безпеки діяльності ТОВ «Фешен Груп» у 2025 р.

Чистий дохід			Витрати		
показники	рядок за звітністю	сума, тис. грн.	показники	рядок за звітністю	сума, тис. грн.
1	2	3	4	5	6
Показники діяльності підприємства за звітом про фінансові результати					
ЧД _{о.д.}	2000	22184	СР _{о.д.}	2050	18612
ЧД _{і.о.}	2120	2399	АВ	2130	
ЧД _{у.к.}	2200		ВЗ	2150	
ЧД _{ф.д.}	2220		ОВ _{і.о.}	2180	5287
ЧД _{і.д.}	2240		ВВ _{ф.д.}	2250	
ЧД _{д.п.}	2300		ВК _у	2255	
ЧД _{п.д.}	2305		ІВ	2270	
			ПП _з	2300	123
			ВВ _{п.д.}	2305	
			ПП _н	2455	
Разом (ЧД _п)	х	24583	Разом (ВВ _п)	х	24022
Чистий прибуток підприємства 560,6 тис. грн.					
Розрахункові показники					
Найменування		Алгоритм розрахунку	Розрахунок	Величина показника	
Постійні витрати (ПВ _п)		ОВ _{і.о.}	5287	5287	
Змінні витрати (ЗВ _п)		ВВ _п – ПВ _п	24022-5287	18735	
Валовий прибуток (ВП _п)		ПВ _п + ЧП _п	5287+561	5848	
Валова прибутковість чистого доходу (ПВ _{чд})		ВП _п : ЧД _п	5848/24583	0,24	
Витратомісткість чистого доходу за змінними витратами (ВМ _{чд})		ЗВ _п : ЧД _п	18735/24583	0,76	
Чистий дохід, який забезпечує беззбиткову діяльність (ЧД _б)		ПВ _п : ПВ _{чд}	5287/0,24	22226	
Змінні витрати, які забезпечують беззбиткову діяльність (ЗВ _б)		ЧД _б x ВМ _{чд}	22226x0,76	16939	
Рівень (коефіцієнт) економічної безпеки діяльності підприємства (К _б)		$\frac{\text{ЧД}_\text{п} - \text{ЧД}_\text{б}}{\text{ЧД}_\text{п}}$	(24583-22226) / 24583	0,096	

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Рівень економічної безпеки ТОВ «Фешен Груп» також пропонується визначити на основі фінансової звітності за допомогою графічного методу (рис. 3.4). Такий підхід дозволяє наочно відобразити взаємозв'язок доходів, витрат і прибутку підприємства.

Крім того, графічний аналіз сприяє швидкому виявленню потенційних загроз і визначенню критичних точок для забезпечення фінансової стабільності.

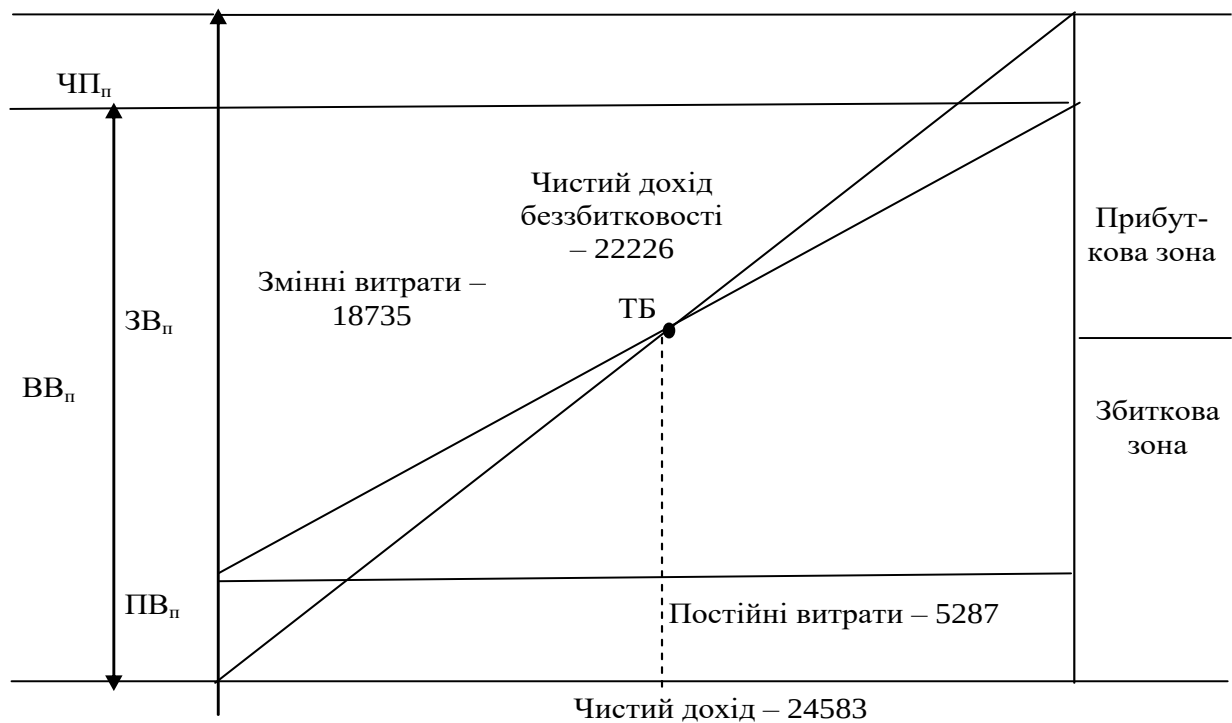

Рис. 3.4. Графічне зображення оцінки рівня економічної безпеки та «нульової прибутковості» господарської діяльності ТОВ «Фешен Груп» у 2025 р.

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Для зміцнення економічної безпеки та забезпечення беззбитковості ТОВ «Фешен Груп» доцільно реалізувати такі заходи:

1. Фінансовий моніторинг – систематичне відстеження доходів, витрат і прибутковості для своєчасного виявлення загроз;
2. Оптимізація витрат – скорочення зайвих витрат та автоматизація виробничих процесів;
3. Бюджетування – планування доходів і витрат із визначенням граничних показників для підтримки беззбитковості;

4. Диверсифікація доходів – розширення асортименту продукції та вихід на нові ринки для зниження фінансових ризиків;

5. Формування фінансових резервів – створення страхових та резервних фондів для покриття непередбачених витрат;

6. Підвищення ефективності управління активами – оптимізація обороту запасів і контроль дебіторської заборгованості для запобігання фінансовим втратам.

Напрямок 2. Оптимізація виробничої діяльності підприємства.

Підвищення ефективності виробничої діяльності ТОВ «Фешен Груп» є визначальним фактором зростання прибутковості та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

Одним із перспективних напрямів розвитку є впровадження виробництва нових категорій взуття, зокрема трекінгового, який користується стабільним попитом серед споживачів. Це дозволяє не лише диверсифікувати асортимент продукції, але й залучати нові сегменти ринку, збільшуючи потенційну клієнтську базу. Використання сучасних інноваційних технологій у виробництві сприяє зниженню собівартості продукції, підвищенню її якості та скороченню виробничих витрат. Розширення асортименту створює можливості для збільшення обсягів реалізації та підвищення рентабельності підприємства.

Оптимізація виробничої діяльності підприємства спрямована на підвищення ефективності використання ресурсів і зниження виробничих витрат. Впровадження сучасних технологій та автоматизація процесів дозволяють підвищити продуктивність праці та покращити якість продукції. Крім того, розширення асортименту та освоєння нових видів продукції створює додаткові джерела доходу та підвищує рентабельність підприємства.

Крім того, впровадження сучасних методів управління виробничими процесами дозволяє ефективніше використовувати трудові та матеріальні ресурси. Регулярний аналіз ринку і потреб споживачів допомагає оперативно коригувати виробничу стратегію та швидко реагувати на зміни попиту.

В цілому, розвиток нових напрямів продукції та вдосконалення виробничих процесів формує основу для довгострокового фінансового зростання і стійкого розвитку ТОВ «Фешен Груп».

Таким чином, напрями підвищення ефективності управління прибутком підприємства спрямовані на забезпечення стабільності фінансових результатів та зростання рентабельності діяльності. Диверсифікація доходів та розширення асортименту продукції створюють додаткові джерела фінансових надходжень і підвищують конкурентоспроможність підприємства.

Система мотивації персоналу та стимулювання ефективності праці сприяє зростанню продуктивності і кращому виконанню фінансових планів. Важливим напрямом є також підвищення економічної безпеки та формування резервів для покриття непередбачених витрат. Комплексне впровадження цих заходів забезпечує стійкий розвиток підприємства та зміцнює його фінансову стабільність.

Отже, запропоновані резерви для підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» забезпечують комплексний вплив на фінансові результати компанії. Вони спрямовані на зміцнення економічної безпеки, досягнення беззбитковості та оптимізацію витрат. Впровадження виробництва нових видів продукції, зокрема трекінгового взуття, створює додаткові джерела доходу та підвищує конкурентні переваги підприємства. Системне застосування цих заходів сприяє підвищенню рентабельності та стабільності діяльності. Крім того, вони дозволяють ефективніше використовувати наявні ресурси та покращувати управлінські процеси. Також реалізація цих заходів стимулює розвиток інноваційних технологій у виробництві та підвищує якість продукції. У результаті підприємство зміцнює свої позиції на ринку та підвищує довіру інвесторів і партнерів. Це створює основу для подальшого стратегічного розвитку та масштабування бізнесу. Впровадження зазначених заходів також сприяє формуванню стабільного фінансового резерву для підтримки інвестицій та соціальних програм.

3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів

Необхідність детального обґрунтування проєкту вдосконалення виробничої діяльності та підвищення прибутковості ТОВ «Фешен Груп» зумовлена сучасними ринковими вимогами та посиленням конкуренції у взуттєвій галузі. Впровадження виробництва нових видів взуття, зокрема трекінгового, дає підприємству змогу розширити асортимент і залучити нові сегменти споживачів. Для ухвалення ефективних управлінських рішень важливо проаналізувати економічну доцільність, оцінити фінансові та ресурсні витрати та прогнозований рівень прибутковості.

Детальний аналіз дає змогу врахувати можливі ризики та розробити стратегію їхнього зменшення. Він також допомагає визначити оптимальні технологічні процеси, а також вимоги до сировини та обладнання. Вивчення ринкових тенденцій і споживчих уподобань забезпечує конкурентоспроможність нової продукції. Урахування цих факторів підвищує ймовірність успішного запуску та стабільного розвитку підприємства. Отже, ретельне обґрунтування проєкту є ключовим для підвищення ефективності та рентабельності виробництва нових видів взуття.

Впровадження трекінгового взуття на ТОВ «Фешен Груп» є доцільним через зростаючий попит на туристичну та спортивну продукцію серед різних вікових груп. Це дозволяє розширити ринкову нішу, підвищити конкурентоспроможність і диверсифікувати асортимент, зменшуючи залежність від окремих товарних категорій. Новий продукт має потенціал формувати високу маржу та збільшувати прибуток підприємства. Крім того, він сприяє розвитку бренду та залученню нових партнерів і дистриб'юторів. Завдяки сучасним технологіям виробництва забезпечується висока якість продукції та відповідність міжнародним стандартам. Впровадження трекінгового взуття стимулює модернізацію виробничих процесів і підвищення ефективності використання ресурсів. Отже, нова асортиментна позиція відповідає стратегічним цілям розвитку підприємства та зміцнює його позиції на ринку.

Оцінка проекту щодо підвищення прибутковості через виробництво трекінгового взуття на ТОВ «Фешен Груп» наведена у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Проект підвищення прибутковості ТОВ «Фешен Груп» шляхом запуску виробництва трекінгового взуття

Параметр	Зміст	Очікуваний результат
Мета проекту	Розширення продуктового портфеля підприємства шляхом виробництва трекінгового взуття	Збільшення частки ринку та підвищення прибутковості
Цільова аудиторія	Люди, що займаються туризмом, спортом та активним відпочинком	Привернення нових клієнтів і зміцнення лояльності існуючих
Асортимент	Різноманітні моделі чоловічого та жіночого трекінгового взуття	Диверсифікація продукції та зменшення залежності від окремих категорій товарів
Технологія виробництва	Використання сучасних матеріалів, екологічних компонентів і інноваційних методів шиття та формування	Підвищення якості продукції та відповідність міжнародним стандартам
Ресурси	Обладнання, сировина, кваліфікований персонал та фінансові інвестиції	Оптимізація виробничих процесів та ефективне використання ресурсів
Маркетинг та просування	Рекламні кампанії, участь у виставках, онлайн-продажі	Підвищення впізнаваності бренду та стимулювання попиту
План впровадження	Етапи: дослідження ринку, розробка дизайну, тестове виробництво, серійний запуск	Зменшення ризиків і контроль якості на всіх стадіях
Очікувані фінансові результати	Зростання продажів, збільшення чистого прибутку та рентабельності	Підвищення фінансової стабільності та ефективності підприємства

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Проект підвищення прибутковості ТОВ «Фешен Груп» через запуск виробництва трекінгового взуття є стратегічно важливим кроком для розширення асортименту та зміцнення ринкових позицій підприємства. Впровадження нової продукції дозволить залучити нових клієнтів та підвищити лояльність існуючих споживачів. Оптимізація виробничих процесів та використання сучасних технологій сприятимуть підвищенню якості продукції та зменшенню собівартості. Розширення асортименту допоможе знизити ризики залежності від окремих товарних груп і забезпечити стабільний обсяг продажів. Проведення цілеспрямованих маркетингових заходів підвищить

впізнаваність бренду на внутрішньому та зовнішньому ринках. Фінансові прогнози передбачають зростання чистого прибутку та покращення рентабельності підприємства. У цілому реалізація проєкту створює передумови для зміцнення фінансової стабільності, підвищення ефективності управління та забезпечення довгострокового розвитку ТОВ «Фешен Груп».

Оцінка економічної ефективності проєкту з виробництва сучасного трекінгового взуття є важливим етапом управлінського процесу, оскільки дозволяє визначити доцільність інвестицій та очікувану рентабельність нової продукції. На основі результатів оцінки можна визначити потенційний внесок трекінгового взуття у загальний прибуток ТОВ «Фешен Груп» та його вплив на фінансову стабільність підприємства [12; 19].

Детальний розподіл інвестиційних витрат, необхідних для запуску виробництва трекінгового взуття на підприємстві ТОВ «Фешен Груп» у 2026 році, представлено в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

**Інвестиційні витрати на запуск виробництва трекінгового взуття
ТОВ «Фешен Груп» у 2026 р.**

Стаття витрат	Вартість, тис.грн.
Придбання спеціалізованого обладнання для пошиву та формування підошви трекінгового взуття.	350
Закупівля інструментів та оснащення (швейні машини, прес-форми, ножі для розкрою, системи кріплення).	220
Інвестиції у сировину та матеріали (екошкіра, мембранні тканини, підошви, шнурівка, устілки).	1500
Модернізація виробничих приміщень (ремонт, вентиляція, освітлення, зони складування).	350
Впровадження нових технологій (CAD/CAM системи для проектування моделей, 3D-прототипування).	250
Оплата ліцензій, патентів та сертифікації (екологічні стандарти, якість, безпека продукції).	200
Навчання та підвищення кваліфікації персоналу (технологія виготовлення трекінгового взуття, робота з новим обладнанням).	300
Розробка та тестування нових моделей (дизайн, дослідні зразки, випробування на міцність).	60
Маркетингова кампанія запуску (реклама, просування на ринку, участь у виставках, онлайн-просування).	55
Разом	3285

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

За результатами проведеного аналізу витрат для реалізації інвестиційного проєкту з виробництва трекінгового взуття на ТОВ «Фешен Груп», загальна сума інвестицій у 2026 році становитиме 3285 тис. грн.

Використання власних фінансових ресурсів для реалізації цього проєкту є доцільним з кількох причин:

- дозволяє уникнути додаткових витрат на обслуговування кредитів, включаючи відсотки та комісії;
- забезпечує збереження фінансової автономії та повний контроль підприємства над усіма етапами виконання інвестиційного проєкту;
- відсутність зовнішніх зобов’язань знижує ризик фінансових труднощів у разі коливань ринку.

Також залучення власних коштів демонструє стабільність фінансового стану компанії та зміцнює довіру партнерів і постачальників. Крім того, цей підхід дозволяє швидше окупити інвестиції та спрямовувати отриманий прибуток на подальший розвиток виробництва. Таким чином, фінансування за рахунок внутрішніх ресурсів є найбільш раціональним і безпечним варіантом для ТОВ «Фешен Груп».

Фінансовий план доходів і витрат для етапу реалізації інвестиційного проєкту з виробництва трекінгового взуття на ТОВ «Фешен Груп» представлено у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

**План доходів та витрат по виготовленню трекінгового взуття
ТОВ «Фешен Груп» у 2027-2029 рр., тис.грн.**

Показники	2027 р.	2028 р.	2029 р.
Виручка від реалізації	19302	34033	53404
ПДВ	3860	6807	10681
Собівартість реалізованої продукції	9343	16474	25850
Прибуток від реалізації	6098	10752	16873
Податок на прибуток,	1098	1935	3037
Чистий прибуток	5001	8817	13835

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Аналіз фінансових показників виготовлення трекінгового взуття ТОВ «Фешен Груп» у 2027-2029 рр. свідчить про стійке зростання доходів та прибутку. Виручка від реалізації зростає з 19 302 тис. грн у 2027 році до 53 404 тис. грн у 2029 році, що свідчить про розширення ринку збуту та збільшення обсягів продажу. Податок на прибуток збільшується відповідно до зростання доходів, однак чистий прибуток підприємства показує значне збільшення – із 5 001 тис. грн у 2027 році до 13 835 тис. грн у 2029 році. Це свідчить про високу рентабельність та ефективність реалізації інвестиційного проекту. Загалом, динаміка показників демонструє економічну доцільність виробництва трекінгового взуття та позитивний вплив на фінансову стабільність підприємства.

Економічну доцільність проекту оцінюють на всіх етапах його реалізації, від інвестиційної концепції до впровадження, з регулярним контролем витрат, що підвищує точність і надійність прогнозів.

Проведемо розрахунок показника чистої приведеної вартості на основі даних, наведених у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

**Вихідні дані для розрахунку показників ефективності реалізації
інвестиційного проекту виробництва нового трекінгового взуття на
підприємстві ТОВ «Фешен Груп»**

Період, рік	Грошові надходження, грн.	Грошові видатки, грн.	Грошовий потік, грн.	Дисконтований грошовий дохід, грн.	Дисконтований грошовий дохід наростаючим підсумком, грн.
2027 р.	5001	291	4710	3248	281
2028 р.	8817	363	8454	4021	4302
2029 р.	13835	4402	9434	3094	7396

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Чиста приведена вартість (NPV) показує різницю між дисконтованими майбутніми грошовими надходженнями та витратами на реалізацію проекту. Позитивне NPV свідчить про прибутковість, а негативне – про можливі збитки.

Цей показник відображає загальний економічний ефект проекту і дозволяє підставляти дані у формулу для точного розрахунку результатів.

$$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{B_t - C_t}{(1+i)^n} - IC \quad (3.1)$$

де B_t – вигоди проєкту в рік t ; C_t – витрати проєкту в рік t ; i – ставка дисконтування; IC – інвестиційні витрати.

$$NPV = (4710 / 1,45 + 8454 / 2,1 + 9434 / 3,1) - 3285 = 7031 \text{ тис.грн.}$$

Після розрахунку чистої приведеної вартості (NPV) можна стверджувати, що запропоноване вдосконалення системи підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «Фешен Груп» у межах концепції сталого розвитку є економічно виправданим, адже значення NPV перевищує одиницю.

Індекс прибутковості (PI) – це фінансовий показник, що відображає співвідношення дисконтованої вартості майбутніх грошових надходжень від проєкту до початкових інвестицій. Він показує, скільки одиниць доходу припадає на кожен вкладений одиницю. Значення PI понад одиницю свідчить про економічну вигідність проєкту, тоді як менше одиниці – про збитковість. Показник широко використовується для порівняння інвестиційних проєктів за обмежених ресурсів.

PI проєкту визначено за відповідною формулою [67]:

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{B_t - C_t}{(1+i)^n}}{IC} \quad (3.2)$$

$$PI = (3248 + 4021 + 3094) / 3285 = 3,2$$

Внутрішня норма рентабельності (IRR) – це ставка дисконту, при якій чиста приведена вартість (NPV) інвестиційного проєкту дорівнює нулю. Простими словами, IRR визначає максимальну дохідність, за якої проєкт залишається фінансово обґрунтованим. Чим вищий показник IRR, тим привабливіший проєкт для інвесторів. Якщо IRR перевищує вартість залученого капіталу, проєкт вважається економічно ефективним.

$$IRR = A + \frac{a \times (B - A)}{(a - b)} \quad (3.3)$$

де A – величина ставки дисконтування, при якій NPV позитивна; B – величина ставки дисконтування, при якій NPV негативна;

Отже, $IRR = 27,45$

На підставі проведених розрахунків слід узагальнити показники прибутковості та економічної ефективності заходів із реалізації інвестиційного проекту з виробництва нового трекінгового взуття на підприємстві ТОВ «Фешен Груп» (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

Показники оцінки прибутковості та ефективності реалізації інвестиційного проекту виробництва нового трекінгового взуття ТОВ «Фешен Груп»

Показник	Значення
Інвестиційні витрати (IC), грн.	3285
Дисконтований грошовий дохід наростаючим підсумком, грн.	7396
Чистий дисконтований дохід (NPV), грн.	7031
Індекс прибутковості (PI), грн.	3,2
Внутрішня норма рентабельності (IRR), %	27,45

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень

Аналіз фінансових показників інвестиційного проекту ТОВ «Фешен Груп» з виробництва нового трекінгового взуття демонструє його високу економічну доцільність. Чистий дисконтований дохід (NPV) складає 7031 грн, що свідчить про суттєвий фінансовий ефект від реалізації проекту. Індекс прибутковості (PI) на рівні 3,2 показує, що кожна вкладена гривня приносить понад три гривні доходу, підтверджуючи високу рентабельність. Внутрішня норма рентабельності (IRR) 27,45% значно перевищує вартість капіталу, підкреслюючи привабливість проекту для інвесторів. Наростаючий дисконтований грошовий потік у 7396 грн суттєво перевищує інвестиції в 3285 грн, забезпечуючи швидке повернення вкладених коштів. Загалом, фінансові показники підтверджують ефективність і доцільність реалізації проекту. Таким чином, виробництво трекінгового взуття є перспективним напрямом для підвищення прибутковості ТОВ «Фешен Груп».

Висновки до розділу 3

Для ТОВ «Фешен Груп» удосконалення управління прибутком є ключем до стабільного розвитку та зміцнення ринкових позицій. Аналіз процесів дозволяє виявити резерви підвищення ефективності та зниження фінансових ризиків. Впровадження нових інструментів забезпечує раціональний розподіл прибутку між розвитком виробництва, соціальними потребами та мотивацією працівників, одночасно підвищуючи довіру інвесторів і партнерів.

Розробка організаційно-економічного механізму управління прибутком є ключовим етапом забезпечення фінансової стабільності та конкурентоспроможності підприємства. Він систематизує планування, контроль і аналіз доходів і витрат, визначає об'єкти та суб'єкти управління, встановлює відповідальність і формує мотиваційні стимули для персоналу.

Розробка резервів для підвищення ефективності управління прибутком є важливим елементом стратегічного планування ТОВ «Фешен Груп». Вона дозволяє оптимізувати доходи та витрати, підвищити рентабельність і знизити фінансові ризики, враховуючи внутрішні та зовнішні фактори впливу.

Впровадження трекінгового взуття на ТОВ «Фешен Груп» доцільне через зростаючий попит, розширює ринкову нішу, підвищує конкурентоспроможність і диверсифікує асортимент, водночас забезпечуючи потенційно високу маржу та збільшення прибутку.

Проект виробництва трекінгового взуття ТОВ «Фешен Груп» сприяє диверсифікації асортименту, залученню нових клієнтів і підвищенню якості продукції, забезпечуючи фінансову стабільність і довгостроковий розвиток.

Аналіз показників прибутковості інвестиційного проекту ТОВ «Фешен Груп» з виробництва трекінгового взуття показує його високу економічну доцільність. Індекс прибутковості ($PI = 3,2$) і внутрішня норма рентабельності ($IRR = 27,45\%$) свідчать про високу рентабельність та привабливість проекту для інвесторів. Загалом, результати підтверджують ефективність і доцільність реалізації проекту.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Аналіз теоретичних положень та дослідження особливостей функціонування й вдосконалення системи управління прибутком підприємства дозволили сформулювати наступні висновки.

1. Прибуток підприємства є головним фінансовим показником його діяльності та ефективності використання ресурсів. Він виконує низку важливих функцій: стимулює розвиток виробництва, забезпечує фінансову стабільність і формує джерела для інвестицій та соціальних потреб. Крім того, прибуток має значення поза межами підприємства, впливаючи на податкові надходження та економічний розвиток держави. Таким чином, прибуток виступає не лише результатом діяльності, а й ключовим фактором стратегічного розвитку компанії.

2. Управління прибутком підприємства представляє собою систему цілеспрямованих організаційних, аналітичних та економічних заходів, спрямованих на формування, розподіл і раціональне використання фінансового результату. Воно охоплює планування доходів і витрат, контроль руху коштів, аналіз ефективності діяльності та ухвалення рішень, що сприяють максимізації прибутку. Основна мета цього процесу полягає в забезпеченні фінансової стабільності компанії, підвищенні її рентабельності та конкурентоспроможності, а також у створенні ресурсів для інвестиційної діяльності та соціальних виплат.

3. Оцінка ефективності управління прибутком є ключовим етапом фінансового менеджменту, оскільки прибуток визначає стабільність і потенціал розвитку підприємства. Вона дозволяє оцінити раціональність використання ресурсів та ефективність доходів і витрат. Завдяки цій оцінці виявляються сильні та слабкі сторони управлінських рішень, що дає змогу коригувати стратегію для досягнення фінансових цілей і оптимізувати розподіл прибутку між фондами споживання та нагромадження, підвищуючи мотивацію персоналу та задоволення інтересів власників.

4. Об'єктом дослідження в управлінні прибутком є ТОВ «Фешен Груп» – українсько-італійське підприємство, що займається виробництвом і продажем взуття під брендом «Inblu». Компанія орієнтується на широкий спектр споживачів різного віку та соціального статусу. Основна продукція виготовляється в Україні з використанням сучасних технологій і контролю якості, що забезпечує її конкурентні переваги на внутрішньому ринку. Підприємство активно впроваджує інноваційні методи виробництва та постійно оновлює асортимент продукції відповідно до сучасних ринкових тенденцій. Значна увага приділяється ефективності використання ресурсів та зниженню собівартості продукції без втрати якості.

5. Система управління прибутком ТОВ «Фешен Груп» є комплексним механізмом планування, організації, контролю та аналізу фінансових результатів з метою максимізації економічного ефекту. Вона включає формування доходів, оптимізацію витрат, визначення обсягів виробництва та реалізації продукції, а також вибір ефективних напрямів інвестування. Ключовим елементом системи є контроль рентабельності продукції та загальної діяльності, що забезпечує оперативне реагування на зміни ринкової ситуації. Система також сприяє підвищенню прозорості фінансових потоків та зміцненню довіри інвесторів і партнерів.

6. Аналіз фінансових показників ТОВ «Фешен Груп» за 2023-2025 роки демонструє суттєве зниження результатів діяльності. Валовий прибуток скоротився на 2576 тис. грн (41,9%), що вказує на зростання собівартості та зниження маржі. Операційний прибуток зменшився на 418 тис. грн (38%), свідчаючи про зниження ефективності основної діяльності. Прибуток до оподаткування повторює цю тенденцію, залишаючись значно нижчим від рівня 2023 року. Чистий прибуток майже впав удвічі, відображаючи загальне погіршення фінансового стану підприємства.

7. Аналіз прибутковості та рентабельності ТОВ «Фешен Груп» показує зниження більшості ключових фінансових коефіцієнтів у 2025 році порівняно з 2023 роком. Стан фінансових результатів потребує уваги для стабілізації та

ефективного використання ресурсів. Для підвищення прибутковості слід оптимізувати виробничі витрати, контролювати собівартість продукції, підвищувати продуктивність праці та вдосконалювати систему ціноутворення й продажів.

8. Для ТОВ «Фешен Груп» вдосконалення управління прибутком є ключем до стабільного розвитку та зміцнення ринкових позицій. Аналіз поточних процесів дозволяє виявляти резерви підвищення ефективності та зниження фінансових ризиків. Впровадження нових інструментів управління забезпечує раціональний розподіл прибутку між розвитком виробництва, соціальними потребами та стимулюванням персоналу.

9. Реалізація проекту з виробництва трекінгового взуття на ТОВ «Фешен Груп» є стратегічним кроком для диверсифікації асортименту та зміцнення конкурентних позицій. Нова продукція залучить додаткову цільову аудиторію та підвищить лояльність існуючих споживачів. Оптимізація виробництва і застосування сучасних технологій підвищить якість продукції, знизить собівартість і сприятиме фінансовій стабільності та розвитку підприємства.

10. Аналіз фінансових показників інвестиційного проекту ТОВ «Фешен Груп» з виробництва нового трекінгового взуття демонструє його високу економічну доцільність. Чистий дисконтований дохід (NPV) складає 7031 грн, що свідчить про суттєвий фінансовий ефект від реалізації проекту. Індекс прибутковості (PI) на рівні 3,2 показує, що кожна вкладена гривня приносить понад три гривні доходу, підтверджуючи високу рентабельність. Внутрішня норма рентабельності (IRR) 27,45% значно перевищує вартість капіталу, підкреслюючи привабливість проекту для інвесторів. Наростаючий дисконтований грошовий потік у 7396 грн суттєво перевищує інвестиції в 3285 грн, забезпечуючи швидке повернення вкладених коштів. Загалом, фінансові показники підтверджують ефективність і доцільність реалізації проекту. Таким чином, виробництво трекінгового взуття є перспективним напрямом для підвищення прибутковості ТОВ «Фешен Груп».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрусь О. І., Пятаченко С. Ю. Фактори та система формування прибутковості підприємства. Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія Економіка. 2022. Вип. 2(60). С. 105-112.
2. Бакаєв А. З., Безруких П. З., Врублевський М. Д. Бухгалтерський облік: підручник; під. ред. П. З. Безруких. К.: Бухгалтерський облік, 2012. 719 с.
3. Беззубко Б., Ткаченко М. Особливості формування стратегії українських підприємств під час війни. Галицький економічний вісник. № 5-6. 2022. С. 99. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.05_06
4. Берляк Г. В., Пиріжок С. Є. Особливості формування, обліку та розподілу прибутку інноваційного підприємства. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2020. Вип. 3. С. 9-13.
5. Білик М.Д. Економічна сутність прибутку в умовах трансформації. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 11. С. 130–132.
6. Боденчук Л., Боденчук С., Нідельчу В. Формування системи управління прибутком підприємства. Економіка та суспільство. 2023. №50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-25>
7. Бровкова О. Г. Структура фінансового менеджменту підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2021. № 2. С. 10-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2021_2_4.
8. Будякова О. Ю., Міркевич Ю. С. Необхідність використання бізнес-моделей для підвищення прибутковості підприємства. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2021. № 14. С. 18-23.
9. Гайбура Ю.А. Методичні підходи щодо оцінки і прогнозування прибутковості підприємства. Подільський вісник. Економічні науки. Випуск 1 (38) 2023. С. 118-124
10. Горошанська О.О., Кащена Н.Б. Аналітичне забезпечення управління розподілом прибутку підприємства. Економіка та суспільство. Мукачево : МДУ, 2017. Вип 13. С. 1065-1071.

11. Господарський кодекс України від 16.01.03 р. №434-4 (втратив чинність).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
12. Гринів Л. В., Вачіль О. П. Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. Вісник Прикарпатського університету. Економіка. 2015. Випуск XI. С. 292-296.
13. Гуменюк В. С. Теоретичні основи управління прибутком підприємств. Науково-практичний журнал Інфраструктура ринку. 2018. № 20. С. 50-55.
14. Данилюк М. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦНП, 2014. 204 с.
15. Дембовський Е.Д. Управлінський облік та аналіз формування прибутку підприємства: Збірник наукових праць VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України: пошук молодих». 2018. № 55. С. 227–235.
16. Денисенко М. П., Захарова Ю. І. Заходи підвищення прибутковості підприємства. Агросвіт. 2020. № 1. С. 24-28.
17. Денісов О.В. Формування прибутку суб'єктами господарювання, які здійснюють перевезення вантажним автомобільним транспортом під час війни в Україні. Фінансове забезпечення економіки: Матеріали VII науковопрактичної студентської конференції, 30 травня 2024 р. Житомир: Поліський університет. 2024. С. 20-23.
18. Денісов О.В. Шляхи підвищення прибутку та прибутковості ТОВ «Аврора АВТО». Фінансові інструменти регіонального розвитку : Матеріали X всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 24 жовтня 2024 р. Житомир : Поліський національний університет, 2024. С. 153-155.
19. Дзюбенко Л.М. Організаційно-економічне забезпечення прибутковості підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04. К., 2017. 22 с.
20. Довгаль А., Пархоменко Н. Формування системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві. Галицький економічний вісник. 2021. Том 72. № 5. С. 78-84.

21. Докієнко Л. М. Фінансове планування та аналіз на підприємстві: сучасні глобальні тренди та перспективи розвитку. Підприємництво та інновації. 2021. Вип. 16. С. 51-58.
22. Економічний аналіз: навч. посіб. / за ред. М.Г. Чумаченка. Київ : КНЕУ, 2003. 556 с.
23. Спіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Методика оцінювання прибутковості підприємства. Економіка і суспільство. 2017. Випуск №12. С. 251-254.
24. Жадько К.С. Управління прибутком суб'єкта підприємницької діяльності: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Економіко-правові та управлінські аспекти розвитку суспільства: молодіжний погляд». 2019. С. 58-60.
25. Журавльова Т.О. Оцінка прибутковості вітчизняних підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 9. С. 24–28.
26. Кавтиш О.П., Трохименко М.Ю. Стратегічні напрями підвищення ефективності управління прибутковістю промислових підприємств. Економіка і суспільство. 2016. Випуск 7. С. 335-340.
27. Кириченко О. М., Аумпа Д. В. Управління прибутковістю основних бізнес-процесів підприємства. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2022. № 2. С. 20-25.
28. Колісник О., Томша А. Особливості формування та розподілу прибутку підприємства. Економіка та суспільство, 2021. №25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-15>
29. Конституція (основний закон України): Прийнята ВРУ України 28.06.96р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
30. Корбутяк А., Привалов А. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання. Молодий вчений. 2023. №5 (117). С. 149-153.
31. Костецький В.В. Сутнісно-теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства. Галицький економічний вісник. 2020. №4 (29). С. 135-145.
32. Косянчук Т.Ф., Галкіна Ю.Г. Результативність діяльності підприємства та її

- діагностика. Вісник Хмельницького національного університету. 2019. № 3. Т. 1. С. 121–124.
33. Кошельок Г. В. Взаємозв'язок прибутку, грошового потоку та оборотного капіталу підприємства. Економічний аналіз. 2016. Т. 25(2). С. 86-92.
  34. Кошельок Г. В. Методика проведення стрес-тестування ризиків грошових потоків підприємства. Електронний науковий журнал Приазовський економічний вісник. 2017. №5 (05). С. 143-149.
  35. Кубецька О. М., Остапенко Т. М., Зайченко Р. А. Підвищення прибутку з метою забезпечення економічної безпеки підприємства. Бізнес Інформ. 2022. 36 №1. С. 287-293.
  36. Куцик П. О. Головацька С. І. Оцінка ефективності контролінгу у системі управління підприємства. Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету "Економічна думка", 2017. Том 27. № 2. С. 145-155.
  37. Ларіонова К., Капінос Г. Механізм управління прибутком підприємства. Modeling the Development of the Economic Systems. 2022 №1. С. 120-128.
  38. Лойко В.В., Александров Б. В. Підтримка та розвиток малого та середнього бізнесу в Україні в умовах війни. European scientific journal of Economic and Financial innovation. 2023. №1(11). С. 228-235.
  39. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г., Рудковський О. В., Березівський Я. П. Проблемні аспекти, пріоритети та засоби зміцнення фінансово-економічної безпеки суб'єктів малого підприємництва в Україні. Підприємництво і торгівля. 2021. Вип. 28. С. 49-55.
  40. Лучок М. Р. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. Тернопіль. : ТНЕУ, 2016. 304 с.
  41. Мартиненко В. П., Кушик І. Л. Оцінка управління процесом формування прибутковістю суб'єкта господарювання. Науково-практичний журнал. 2018. № 17. С. 163-168.

42. Масюк Ю. В., Мамчур Г. С. Фінансовий менеджмент прибутку сільськогосподарського підприємства. Агросвіт. 2021. № 20. С. 46-50.
43. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України № 476 від 11.04.2013 р. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
44. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України № 433 від 28.03.2013 р. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
45. Михайлова Н.В. Дискусійні підходи до розподілу прибутку підприємств. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2014. № 2 (64). С. 59-63.
46. Мних Є.В. Економічний аналіз : підручник. К. : Центр навч. літератури, 2017. 412 с.
47. Мурашко О.В. Формування і розподіл прибутку підприємства. Економіка та управління. 2016. № 1. С. 1-12.
48. Наказ Міністерства Фінансів України від 07.02.2013 № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»». Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
49. Наконечна Н., Гладюк Н. Прибутковість як ключова характеристика забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Innovation and Sustainability. 2024 №2. С. 69-76.
50. Ніколаєнко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2017. №6. С. 180-191.
51. Ніпіаліді О. Практика управління прибутком підприємств в умовах проциклічності економіки. Міжнародний науковий журнал. 2016. № 3. С. 19-30.
52. Організаційно-економічні основи управління прибутком сільськогосподарських підприємств: монографія / В.М. Жмайлов, О.Г. Жмайлова, О.О. Бабицька, Ю.І. Данько, Л.В. Слюсарева. Суми: СНАУ,

2014. 408 с.

53. Орликовський М. О., Гришковець В. В., Зелінський Р. С., Мордюк В. В. Управління прибутком підприємства як умова його ефективного функціонування. Агросвіт. 2020. № 1. С. 96-102.
54. Офіційний сайт державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
55. Офіційний сайт компанії ТОВ «Фешен Груп». URL: <https://fashiongroup.ua/>
56. П'ятницька Г.Т., Григоренко О.М. Червяк О.П. Проблеми фінансового менеджменту малих підприємств України у довоєнний та воєнний стан: Матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку.» 10 червня 2022 р. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/20355/1/IMPER_2022_V1_P032-035.pdf
57. Павлюк І. О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення. Економічні науки. 2020. № 1. С. 84-88.
58. Парій Л. В. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2022. № 3-4 (40). С. 86-92. URL: [10.31673/2415-8089.2022.038692](https://doi.org/10.31673/2415-8089.2022.038692)
59. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій №291 від 30.11.99 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/291#Text>
60. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. Київ: КНЕУ. 2012. 528 с.
61. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» затверджено МФУ від 29.11.99 р. №290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/290#Text>
62. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене НМФУ від 31.12.99 р. №318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318#Text>
63. Потапюк І., Мазіленко С., Прусова М. Фінансово-економічна безпека як

- основа безпеки підприємства. Цифрова економіка та економічна безпека. 2022. № 2(02). С. 156–160.
64. Преображенська О. С. Особливості управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 3. С. 384-387.
  65. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
  66. Про власність: Закон України №221/91-ВР від 7 лютого 1991р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/221-91#Text>
  67. Про інвестиційну діяльність в Україні: Закон України №1560- XII від 18.09.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
  68. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 9 січня 2026 року № 4196-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
  69. Рощина Н. В., Зелікман А. В. Оптимізація показників фінансового стану підприємства на основі аналізу його фінансової звітності. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 6(2). С. 183-186.
  70. Свирида О.В., Марковська Н.В. Особливості обліку формування та використання прибутку підприємств. Економіка та управління: сучасний стан та перспективи розвитку. 2018. С. 455-458.
  71. Сіренко К. Ю. Формування та розподіл прибутку підприємства. Науковий вісник Сіверщини. 2021. № 2. С. 171-185.
  72. Скибенко С.Т. Формування стратегії управління прибутком підприємства. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2020. № 6 (51). ч. 2. С. 152-160.
  73. Сопко С.О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2016. 526 с.

74. Старинець О.Г. Особливості формування та розподілу прибутку підприємств зв'язку. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. Том 1. № 28. С. 170-173.
75. Стащук О., Жигар Н. Формування та використання прибутку суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2022. № 31. С. 12-17.
76. Стечик Ю. М. Аналіз ринку взуття та його вплив на управління асортиментом та якістю взуття. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/3323/2745>
77. Сьомкіна Т. В., Гужавіна І. В., Згурська О. М. Методологічні засади управління прибутком торговельного підприємства. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2020. № 1. С. 107-113.
78. Талавіра Є. В., Рогів М. О. Концептуальні підходи до управління прибутком торговельного підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_12_28
79. Ткаченко Є.Ю. Система управління прибутком підприємства. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». 2016. Вип. 3–4(20–21). С. 214–219.
80. Ткачук Д. С. Оптимізація прибутковості підприємства на ринку фінансових послуг. Молодий вчений. 2019. № 3(2). С. 448-452.
81. Труш С. Є., Чебан Т. М., Степанович Н. Я Управлінський облік : навч-метод. Ппсібник. Київ: Кондор, 2017. 296 с.
82. Халіна В. Ю., Біланчук І. М. Складові фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання. Наукові записки НУ «Острозька академія». Серія «Економіка». 2023. № 31(59). С. 42-47.
83. Хачатрян В. В. Науково-методичні засади підвищення прибутковості підприємства. Український журнал прикладної економіки. 2021. Т. 6, № 2. С. 286-292.
84. Хринюк О.С., Середюк Ю.М. Управління прибутковістю підприємства.

- Економіка управління підприємством. № 26. 2020. С. 141-151.
85. Цивільний кодекс України від 01.01.04 р. №435-4. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15\](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15)
86. Шаульська Л. В. Проблемні питання управління фінансово-економічною безпекою підприємств в умовах війни. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 1. С. 312-316.
87. Шваб Л.І. Економіка підприємства : навч. посіб. для студ. ВНЗ. 4е вид. Київ : Каравела, 2007. 584 с.
88. Шевченко Н. В., Мельник С.І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.
89. Шубенко І. А., Денісов О.В. Теоретико-практичні підходи до поняття «прибуток» і «прибутковість»: Забезпечення сталого розвитку фінансової системи України в умовах глобалізації: Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Кам'янець-Подільський, 12 квітня 2024 року). Кам'янець-Подільський: Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», 2024. С. 258-261.
90. Юдіна С.В., Ситнік О.О. Чинники, що впливають на обсяг прибутку підприємства. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2022. № 13. С. 184-190.
91. Ярова Л. Г. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2021. № 4(2). С. 23-28.

ДОДАТКИ